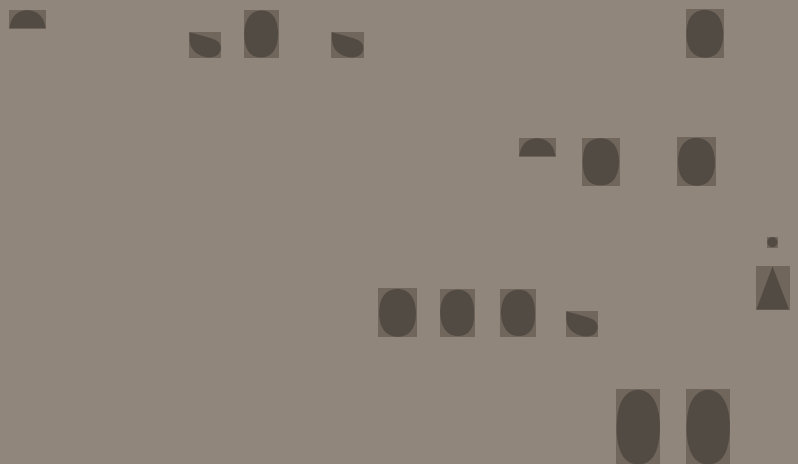

Kommunalbanken Norge Årsrapport 2007

80 år
1927-2007

Kommunalbanken har
en viktig sektorpolitisk
funksjon gjennom å
sikre kommunene
gunstige lån.

Innhold

Side 2

Hovedpunkter i 2007
Økonomiske hovedtall

Side 3

Fakta om Kommunalbanken
Slik arbeider Kommunalbanken

Side 4

Analytisk tallmateriale

Side 5

Med tillit som ledetråd

Side 6

Totalleverandør av lån til
kommunal sektor

Side 8

Kundeprosjekter over hele landet

Side 13

Årsberetningen

Side 23

Resultatregnskap

Side 24

Balanse

Side 26

Kontantstrømanalyse

Side 28

Regnskapsprinsipper

Side 30

Noter

Side 40

Revisjonsberetning
Uttalelser om regnskap og årsberetning

Side 42

Vedtakter

Side 45

Tillitsvalgte og ledelse

Hovedpunkter i 2007

- Kommunalbankens utlån økte med 14,2 milliarder kroner, 14,2 prosent, til 101,7 milliarder kroner.
- Kommunalbankens markedsandel for lån til kommunal sektor steg fra 36,2 til 38,5 prosent.
- Resultatet etter skatt økte med 28,9 millioner kroner til 143,5 millioner kroner.
- Styret foreslår å avsette 34,4 millioner kroner til utbytte og å overføre 109,1 millioner kroner av overskuddet til annen egenkapital.
- Avkastningen på verdjustert egenkapital økte fra 11,3 prosent til 12,6 prosent etter skatt.
- I stortingsmeldingen om Regjeringens eierskapspolitikk ble Kommunalbanken kategorisert som et selskap med viktige sektorpolitiske funksjoner.
- Kommunalbankens årlige innlån steg med 8,4 milliarder kroner til 46,8 milliarder kroner.
- Styret besluttet å melde banken ut av Finansnæringens Hovedorganisasjon (FNH).

Økonomiske hovedtall

(Beløp i millioner kroner)	2007	2006	2005	2004	2003
Netto rente- og provisjonsinntekter	265,3	212,8	175,5	178,7	169,1
Netto kursgevinst/-tap	0,5	8,5	8,5	2,0	0,6
Øvrige driftsinntekter og ekstraordinære inntekter	0,7	0,7	0,8	0,5	0,5
Personalkostnader og øvrige driftskostnader	66,7	62,4	55,4	51,9	48,9
Resultat før skatt	199,8	159,6	129,4	129,3	121,2
Skatt	56,3	45,0	36,7	36,9	34,1
Resultat etter skatt	143,5	114,6	92,7	92,4	87,1
Samlede utlån*	101,7	87,5	77	66,5	52,8
Gjennomsnittlig forvaltningskapital*	134,5	118,8	100	80,2	66,2
Kapitaldekning i prosent	10,64	10,95	11,48	11,32	11,75
Driftskostnader i prosent av forvaltningskapital	0,047	0,049	0,05	0,058	0,068

* milliarder kroner

Fakta om Kommunalbanken

- Kommunalbanken har en viktig sektorpolitisk funksjon i å sikre kommunene gunstige lån.
- Kommunalbanken er den største långiveren til kommunal sektor, med en markedsandel på 38,5 prosent inklusive lån til kommunale selskaper.
- Kommunalbanken yter bare lån til kommuner, fylkeskommuner og interkommunale og kommunale selskaper.
- Kommunalbanken ble etablert i 1999 gjennom et stortingsvedtak, som en direkte videreføring av statsbanken Norges Kommunalbank, som startet sin virksomhet i 1927.
- Kommunalbanken er organisert som et aksjeselskap, med Staten (80 prosent) og KLP (20 prosent) som eiere. Statens engasjement forvaltes av Kommunal- og regionaldepartementet.
- Kommunalbanken har den høyest oppnåelige ratingen for langsiktige låneopptak, Aaa/AAA, fra de internasjonale kredittratingbyråene Moody's og Standard & Poor's.
- Kommunalbankens forvaltningskapital er på 142,422 milliarder kroner.

Slik arbeider Kommunalbanken

Svært god kredittrating gjør det lønnsomt for Kommunalbanken å benytte det internasjonale kapitalmarkedet som innlånskilde.

Kommunalbanken har lagt opp til en diversifisert innlånsstrategi med plassering av store enkeltlån hos institusjonelle investorer og en rekke mellomstore og mindre obligasjonslån blant andre investorgrupper. Lånevolumet tilpasses antatt kapitalbehov 12 måneder frem i tid. Det tas ingen valuta- eller renterisiko. Det foretas gjerne en rentebytteavtale for å konvertere fast rente til flytende rente slik at banken ikke utsettes for svingninger i det generelle rentenivået for vedkommende valuta. Og lånene valutasikres med en gang, og veksles senere om til norske kroner. Omvekslingen til NOK innebærer også omveksling til norsk rentenivå. Lavere marginer til långiverne gjør likevel utenlandslånene svært gunstige.

Med tilgang til gunstige internasjonale innlån kan Kommunalbanken konkurrere om alle lånefore-spørsler fra norske kommuner. Kommunene velger som regel långiver etter en anbuds konkurranse, og ved å delta i konkurransen bidrar Kommunalbanken uansett resultat til å presse prisen ned. Enten vinner Kommunalbanken anbudet, eller så må anbudsvinneren kunne tilby en like lav pris som Kommunalbanken.

Bankens overskuddslikviditet plasseres i svært sikre papirer. Inntektene fra dette bidrar også til å senke prisen på lån fra Kommunalbanken.

Analytisk tallmateriale

<i>(Beløp i 1 000 kroner)</i>	2007	2006	2005	2004	2003
Utlån i kontrakter 31.12.	101 715 048	87 515 834	76 685 609	66 470 193	52 765 568
Utlån					
Årets bevilgning	22 570 172	19 713 300	15 497 955	20 683 104	15 278 880
Uavregnede bevilgninger	2 523 510	1 576 293	1 128 318	3 115 770	2 504 933
Årets utbetalinger	21 408 073	19 226 778	16 788 294	20 103 966	13 652 656
Avdrag på utlån	7 213 461	8 340 226	6 614 824	6 341 976	6 533 944
Innlån					
Innlån i valuta	120 701 357	102 208 692	89 277 305	64 128 019	47 174 823
Innenlandske obligasjonslån	15 571 130	16 114 552	15 082 520	17 613 992	19 637 440
Innenlandske sertifikatlån	0	0	0	1 499 956	0
Nøkkeltall					
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	134 523 151	118 786 244	99 971 876	80 245 373	66 248 760
Egenkapitalrentabilitet før skatt	17,59%	15,78%	14,09%	15,65%	15,56%
Utbytte	34 375	0	0	21 500	40 500
Kapitaldekning	10,64%	10,95%	11,48%	11,32%	11,75%
I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital					
Renter og provisjonsinntekter	4,94	2,88	2,87	2,99	4,56
– Renter og innlånskostnader	4,74	2,69	2,68	2,74	4,27
= Netto renter og provisjonsinntekter	0,21	0,20	0,20	0,25	0,29
– Garantiprovisjon	0,01	0,02	0,02	0,03	0,04
+ Netto kursgevinst/tap	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00
– Personalkostnader	0,03	0,03	0,03	0,04	0,04
– Andre driftskostnader	0,02	0,03	0,03	0,03	0,04
= Driftsresultat	0,15	0,13	0,13	0,16	0,18
Resultatanalyse <i>(Beløp i millioner kroner)</i>					
Rente- og provisjonsinntekter	6 652,15	3 421,46	2 872,87	2 398,86	3 021,72
– Rente- og innlånskostnader	6 370,41	3 189,73	2 677,38	2 198,61	2 828,96
= Netto rente og provisjonsinntekter	281,7	231,7	195,5	200,2	192,8
– Garantiprovisjon og kostnader fra banktjenester	16,4	18,9	20,0	21,6	23,7
+ Netto kursgevinst/tap	0,5	8,5	8,5	2,0	0,6
+ Øvrige driftsinntekter	0,7	0,7	0,8	0,5	0,5
– Personalkostnader	35,2	31,3	28,4	28,4	25,7
– Andre driftskostnader	31,5	31,1	26,9	23,5	23,2
+ Ekstraordinær inntekt	0	0	0	0	0
= Driftsresultat	199,8	159,6	129,4	129,3	121,2
Årsoverskudd før skatt	199,8	159,6	129,4	129,3	121,2

Med tillit som ledetråd

Petter Skouen
Administrerende direktør

Midt i den verste internasjonale kredittkrisen på årtier er det betryggende å kunne konstatere at Kommunalbanken står like fjellstøtt som før. Vår driftsmodell har absolutt tålt testen.

Faktisk kan vi nå legge frem våre beste resultater noen gang i bankens 80-årige historie. Årsresultatet, utlånsveksten og utlånsvolumet har aldri vært større.

Mest gledelig er det at dette er oppnådd gjennom ordinær drift, med konservativ risikoposisjonering i alle engasjementer. For oss er det mye viktigere å ta vare på de store verdiene som ligger i Kommunalbankens grunnkonstruksjon enn å oppnå noen ekstra prosentandelers avkastning. Det er vår evne til å sikre norske kommuner gunstige lån som er målestokken på om vi oppfyller vår oppgave eller ikke.

Kommunalbankens driftsprinsipper med vekt på opplåning via mange, differensierte kilder, plassering av overskuddslikviditet i godt sikrede, kortsiktige papirer og utlån bare til kommunal sektor ligger derfor fast. Sammen med vår posisjon som et offentlig låneverktøy sikrer de vår evne til å låne billig, slik at Kommunalbanken kan tilby lån som sparer kommunene for hundrevis av millioner kroner årlig.

Det er først i tøffe tider verdien av en slik modell kommer fullt til syne. Med den reprisingen av risiko som vi når ser i markedet, er vi for øvrig ganske sikre på at norske kommuners posisjon som låntagere relativt sett vil bli enda gunstigere fremover.

Som følge av kredittkrisen har enkelte norske kommuner dessverre fått erfare at CDO, CDS og lignende finansielle begreper kan være uttrykk for stor risiko. Selv om det må understrekes at åtte kommuners finansielle eskapader ikke vil virke inn på sektoren bunnsolide kredittverdighet, bør de likevel føre til en grundig revurdering av finansreglementene i mange norske kommuner.

Uansett hvordan vi vrir på det, er det ikke en kommunal oppgave å ta spekulative risikoposisjoner, med eller uten bistand av private finansaktører. Opereres det med avkastning utover normale nivåer, bør det gå opp et varsellys. Enda viktigere enn før blir det også å se alle risikoelementer i sammenheng. Likviditeten i et papir kan for eksempel være dårlig selv om ratingen er god. Gjør derfor som markedet, vurder risikoen på nytt.

For oss i Kommunalbanken er tillit den avgjørende faktoren – tillit hos internasjonale investorer, tillit hos kundene og tillit hos våre oppdragsgivere til at vi er en forutsigbar og pålitelig samarbeidspartner. Hovedmålsettingen for oss vil derfor hele tiden være å ta vare på denne tilliten.

Petter Skouen
Administrerende direktør

Totalleverandør av lån til kommunal sektor

Kommunalbankens låneprodukter blir løpende tilpasset kommunenes behov. Produktutvalget omfatter både standard- og spesialprodukter, slik at banken har løsninger for alle aktuelle finansstrategier i både små, mellomstore og store norske kommuner. Produktene er samtidig godt tilpasset lånebehovet i kommunale selskaper. Her er en oversikt over Kommunalbankens låneprodukter:

Flytende rente

P.t. rente: Renten følger utviklingen i de korte pengemarkedsrentene. Lån med p.t. rente kan utbetales etappevis etter behov, slik at de passer godt som for eksempel byggelån. Lånene kan kostnadsfritt konverteres til bankens øvrige renteprodukter.

NIBOR-tilknytning

Den norske interbankrenten, NIBOR, er den mest brukte referanserenten i det norske markedet. NIBOR noteres daglig, slik at det er lett å følge med på renteutviklingen på lån med NIBOR-tilknytning. Renten reguleres periodevis etter kundens valg, fra hver 1. til hver 12. måned. Mest vanlig er hver 3. måned.

Det tilbys valgfritt en fast eller flytende margin i forhold til NIBOR. Fast margin kan tilbys for flere år av gangen, mens flytende margin vil kunne endres ved hver rentereguleringsdato.

Kommunalbanken tilbyr også NIBOR-lån med rentetak og NIBOR-lån med både rentetak og rentegulv, ofte kalt en rentekorridor.

Velges alternativet med rentetak oppnår låntageren både å kunne nyte godt av et rentefall og å sikre seg mot at renten overstiger et fastsatt nivå i avtaleperioden, mot et pristillegg. Ved valg av en rentekorridor oppnås det samme bortsett fra at låntageren sier fra seg en eventuell gevinst hvis rentenivået blir lavere enn rentegulvet. Til gjengjeld blir tilleggskostnaden for rentetaket lavere.

Som for våre øvrige renteprodukter, kan også NIBOR-lån konverteres til en annen rentetilknytning.

Fast rente

For dette renteproduktet holdes renten fast i en valgfri periode vanligvis fra 1 til 10 år. Om ønskelig kan også banken tilby lengre rentebindingsperioder, inntil 20 år.

Rentevilkårene vil være avhengige av de vilkår som gjelder i rentemarkedet (swapmarkedet) på tidspunktet for etablering av lånet. Ved utløpet av avtaleperioden kan lånet fornyes med en ny fastrenteperiode eller konverteres kostnadsfritt til ett av bankens øvrige renteprodukter. Lån med fast rente kan innløses i avtaleperioden mot markedskurs.

Det kan også inngås avtale om fast rente i en ønsket periode regnet fra et tidspunkt frem i tid.

Lån med sertifikatvilkår

Lån med kort rentebindingsperiode på inntil 12 måneder gis vanligvis med sertifikatvilkår.

Lån med sertifikatvilkår skiller seg fra et vanlig fastrentelån ved at løpetiden på lånet er begrenset til lengden på sertifikatet. På utløpsdato vil dermed hele lånet forfalle til innfrielse, alternativt kan det avtales rullering i en ny periode.

I motsetning til sertifikatlån som utstedes i markedet via meglerforetak, er lån med sertifikatvilkår i Kommunalbanken et vanlig gjeldsbrevlån. Kommunalbanken tar derfor ingen provisjoner ved opptak av sertifikatlån.

Spesialtilpassede produkter

Kommunalbanken kan tilby andre renteprodukter som er spesialtilpasset enkeltkunders behov.

Valutalån

Det kan tilbys finansiering i valuta. Slike lån kan eventuelt tas opp i en kurv av valutaer for å redusere risikoeksponeringen mot norske kroner. Valutarisiko gjør at det ikke er interesse for denne type lån.

Ikke gebyrer

Kommunalbankens lån er ikke belagt med gebyrer ved etablering, terminforfall eller innløsning.

Rådgivning

Bankens finansrådgivere bistår med finansrådgivning, generell økonomisk rådgivning, rådgivning i rentevalg og om for eksempel styring og sammen-setning av låneporteføljer. All rådgivning gis kostnadsfritt for kunden. I tillegg påtar banken seg betalte rådgivningsoppdrag i forbindelse med kommuners anskaffelse av nye hovedbankavtaler.

Siv F. Galligani ble utnevnt til viseadministrerende direktør med virkning fra 1. mars 2008. Hun vil koordinere bankens utlånsvirksomhet med andre aktiviteter som påvirker balanseutviklingen.

Utlån

Helge Salseng
Utlånsdirektør

Marit Ødegård
Telemark, Møre og Romsdal,
Nord-Trøndelag og Oslo

Tor Chr. Hansen
Akershus og Troms,
og bankavtaler

Christin Holmbø Kanden
Østfold, Hedmark, Vestfold
og Nordland

Steinar Olsen
Aust-Agder, Vest-Agder,
Hordaland, Sogn og Fjordane
og Finnmark

Anita Hagebråten-Kvalvaag
Oppland, Rogaland,
Sør-Trøndelag og Buskerud

Kundeprosjekter over hele landet

Et lite knippe av prosjekter som ble finansiert i 2007:

Bilde: Petter Ingeberg

Bilde: Per Tormod Nilsen

Bilde: Aurora kino, Alta

Atlanten ungdomsskole, Kristiansund

Atlanten ungdomsskole i Kristiansund er blitt en moderne ungdomsskole bygget som baseskole. Hvert trinn har sitt eget område med garderobe og undervisningsarealer. Lærerne knyttet til trinnet har sine arbeidsplasser i baseområdet. Det er blitt et bygg som både elever og lærere er fornøyd med.

Skolen ble åpnet til skoleåret 2005-2006 og ligger i et idyllisk naturområde ved Folkeparken på Kirklandet med kommunens største idrettsanlegg som nabo. I tillegg ligger skolen nær sjøen og har store friområder rundt og sågar eget naust.

Atlanten ungdomsskole har ca. 340 elever fordelt på 8., 9. og 10. trinn. I tillegg rommer bygget Kulturskolen i Kristiansund. Her får ungdom i Kristiansund og Frei undervisning i musikk, sang, teater, samspill i band og orkester. Skolen samarbeider nært med Operaen i Kristiansund. Skolens elever, kor og orkester holder konserter flere ganger i året.

Skolen ble finansiert etter ferdigstilling med lån i Kommunalbanken på ca 130 millioner kroner.

Fræna sjukeheim og omsorgssenter

Den gamle sykeheimen i Fræna tilfredsstilte ikke lengre bygningsmessige krav og etter over 30 år var behovet for oppgradering stort. Kommunen valgte derfor å bygge et helt nytt og moderne sykehjem.

Det nye syke- og omsorgssenteret ble åpnet 28. januar 2008 etter to års byggetid. Anlegget er den største enkeltinvesteringen i Fræna kommune noensinne, og totalinvesteringen utgjør hele 91 millioner kroner.

Syke- og omsorgssenteret vil få 44 plasser, inkludert seks rom for rehabilitering eller korttidsopphold. I tillegg inneholder bygget sju godt tilrettelagte omsorgsleiligheter. Det er også eget dagsenter for hjemmeboende, lokaler for hårpleie, fotpleie, legekontor, vaskeri etc. Det er lagt stor vekt på at det skal være godt tilrettelagt både for pasienter, beboere, pårørende og tilsatte. Det er derfor også funnet plass til en egen pårørendeleilighet i bygget.

Låneopptaket utgjør 81 millioner kroner hvorav ca 42 millioner kroner er lånt i Kommunalbanken.

Aurora kino, Alta

Aurora kino har bygget ett nytt og moderne tre-sals kinoanlegg i Kunnskapsparken i Alta sentrum. Kinoen åpnet 24. august og ble straks den største og best besøkte kinoen i Finnmark fylke. Antall kinobesøk blant Alta-beboerne har siden åpningen økt med om lag 50 prosent, mens landet for øvrig har opplevd en reduksjon på om lag 20 prosent. Tre saler med til sammen 334 sitteplasser gjør det mulig å kombinere seminarer, møter og konferanser, med eller uten film.

Kinobygget hadde en kostnadsramme på 23 millioner kroner, og det kinotekniske utstyret hadde en kostnadsramme på 5,1 millioner kroner. Både bygg og utstyr er finansiert med lån i Kommunalbanken.

Bilde: Grimstad kommune v/Ase Dørmbe

Storgaten 51 – Omsorgsboligprosjekt sentralt i Grimstad

Prosjektet inngår som en del av byfornyelsen i Grimstad; i det en gammel murblokk ble revet til fordel for omsorgsboligprosjektet. Prosjektet er stedstilpasset og skaper romdannende elementer i byrommet. Attraktivt tun med gode solforhold mellom bygningene. Prosjektet er sentralt plassert i forhold til øvrige helsetjenester. Byggestart for prosjektet var i februar 2004, og omsorgsleilighetene sto ferdig januar 2005. Den økonomiske totalrammen var på 36,75 millioner kroner. Prosjektet ble finansiert med lån i Kommunalbanken.

Bilde: Valdres Kommunale Renovasjon

Valdres Kommunale Renovasjon, Nord-Aurdal kommune

Valdres Kommunale Renovasjon er et interkommunalt selskap som investerte i nytt kompostanlegg i 2007. Anlegget komposterer slam fra de seks kommunene i Valdres: Vang, Vestre Slidre, Øystre Slidre, Etnedal, Nord-Aurdal og Sør-Aurdal. Slammet blir i hovedsak hentet fra de kommunale renseanleggene, og slammet blir kompostert ved at dette blandes opp med bark og hageavfall. Etter en liten modningstid fraktes den ferdige komposten til en lagringsplass hvor den ettermodnes.

Ferdig kompost nyttes til landbruksformål (som jordforbedringsmiddel) og til torvtak. I Valdres er det mye hyttebygging og det er ingen avsetningsproblemer med komposten. Det nye anlegget er bygget for å kunne møte fremtidig behov. Årsproduksjonen var tidligere på 3500 kubikkmeter kompost, det nye anlegget gjør at produksjonen kan dobles. Anlegget ble åpnet og tatt i bruk i oktober 2007.

Anleggets total kostnad er 11 millioner kroner, og hele beløpet er lånt i Kommunalbanken.

Bilde: Ola Kristian Dille

Holt Omsorgsboliger, Kragerø

Kragerø kommune har i samarbeid med Kragerø kommunale boligstiftelse gjennomført en rekke byggeprosjekter av omsorgsboliger med tilbud om omsorgstjeneste på heldøgns basis. Holt omsorgsboliger er det nyeste ferdigstilte prosjektet i rekken.

Holt Omsorgsboliger ligger i et boligfelt i Sannidal, ca 1 mil fra Kragerø sentrum. Boligene er bygget i regi av Kragerø Kommunale boligstiftelse, mens Kragerø Bolig og Byggelag har stått for prosjekteringen. Bygget sto ferdig i januar 2008.

Boligen består av fire omsorgsleiligheter, samt fellesareal og personalrom. I tillegg er det bygd fire uteboder i eget bygg til leilighetene. Det vil være yngre beboere med omsorgsbehov, fra 18 år og oppover, som etterhvert flytter inn i leilighetene. Kragerø kommune er ansvarlig for bemanning og tilsyn med beboerne.

Bygget er finansiert med lån i Kommunalbanken på 6,8 millioner kroner.

Bilde: Eskil Følstad

Stiklestad Nasjonale Kultursenter: Museumsdeponi

Sommeren 2006 kjøpte Stiklestad Nasjonale Kultursenter AS hovedbygningen ved tidligere Stiklestad Planteskole. Bygget skal benyttes til sentralt museumsdeponi for hele Nord-Trøndelag samt fylkesarkiv.

Stiklestad Nasjonale Kultursenter AS fikk oppfordring fra Nord-Trøndelag fylkeskommune om å forestå en framtidig drift av et slikt felles museumsdeponi og denne bygningen skal benyttes til dette formålet. Alle fylkets museer, gallerier, lag og foreninger kan her få en god, sikker og tidsmessig oppbevaring av gjenstander, foto, bilder og dokumenter. Stiklestad Nasjonal Kultursenter forestår den daglige driften, mens fylkeskommunen gir årlige driftstilskudd.

Kjøpet av bygningen ble finansiert gjennom et lån i Kommunalbanken på 6,5 millioner kroner og Nord-Trøndelag fylkeskommune garanterer for lånet.

Kundeprosjekter over hele landet

Bilde: Wilhelm Egeland, Frogn VGS

Bilde: Lindås kommune

Bilde: Spangereid skole

Frogn videregående skole, Akershus

Akershus fylkeskommune startet august 2004 med byggingen av den først videregående skolen i Frogn kommune. Bygget sto ferdig sommeren 2006, og huset ble tatt i bruk av rundt 580 elever høsten 2006.

Skolen er finansiert med lån i Kommunalbanken.

Juvikstølen barnehage, Lindås kommune

Våren 2006 startet planleggingsarbeidet med Juvikstølen barnehage. "Barnehagegruppa" som arbeider med barnehagen var på synfaringer i andre barnehager, og arkitekt var på tomte for å se på plassering og passende bygg. Barnehagen begynner å bli ett flott bygg med mange spennende utforminger. Bygget er arkitekttegnet, i tillegg har interiørkonsulent og landskapsarkitekt vært med på utforminga av barnehagen.

Barnehagen ligger i et naturpreget område på Juvikstølen i Knarvik.

Første spadetak ble tatt i mars 2007 og bygget skal stå ferdig juni 2008. Barnehagen har 144 plasser fordelt på 6 avdelinger. Barnehagen er finansiert med lån i Kommunalbanken.

Spangereid skole, Lindesnes kommune

Byggingen av den nye skolen startet våren 2006, og bygget sto ferdig sommeren 2007. Skolen har en kapasitet på 180 elever og har ca 25 ansatte.

Skolen er blitt et nytt aktivitetsmidtpunkt for lokalmiljøet i Spangereid. I bygget er det et folkebibliotek med utlån av bøker med mer. Musikken har øvelseslokaler, idrettslaget bruker gymsal og kor bruker musikkrommet.

Skolen hadde en kostnadsramme på 60 millioner kroner som ble finansiert med lån i Kommunalbanken.

Bilde: Eid kommune

Kultursal, kino og bibliotek, Eid kommune

Prosjektet er ett samarbeid mellom Sogn og Fjordane fylkeskommune og Eid kommune. Fylkeskommunen bygger ny avdeling for yrkesskolen, ny lærerfløy og pusser opp eksisterende. Kommunen bygger kultursal, kino og bibliotek. Videre blir det et sameie/samdrift på kantine, fellesareal, garderober o.l.

Prosjektet er finansiert med lån i Kommunalbanken.

Bilde: André Hågen, Avisa Knutepunkt

Ombygging av fergehavna, Kristiansand

Kristiansand Havn KF er i disse dager i full gang med utbyggingen av fergekaien i byen. Utgangspunktet for utbyggingen var meldingen om at Color Line ønsket å sette inn en ny ferge, "Superspeed", på ruten til Hirtshals. "Superspeed" er større enn de andre fergene som bruker havnen og en rekke tiltak er satt i gang for å tilpasse forholdene i havn både til den nye fergen og øvrig trafikk.

Ombyggingen av havnen er finansiert med låneopptak i Kommunalbanken

Bilde: Terje Sivertsen

Mjøndalen Sport & Kultursenter AS, Nedre Eiker kommune

Mjøndalen Sport & Kultursenter ble innviet 3. mars 2001, og eies 50 prosent av Nedre Eiker kommune og 50 prosent av Mjøndalen IF.

Mjøndalshallen har en grunnflate på ca 9.000 m², og inneholder to idrettshaller; en treningshall for fotball på 70 x 45 m med kunstgress og tartan løpebane, samt en flerbrukshall for hallidretter på 50 x 25 m med kunststoff gulv. Tilskuerkapasitet er ca. 450 personer. Mjøndalshallen har også en 16 m høy klatrevegg, og "Spent Treningscenter", en kommunal barnehage og SFO finnes i bygget.

Mjøndalshallen er en hall som brukes til fotballtrening og turneringer innen fotball, håndball og innebandy. Det arrangeres turn-

stevner samt nasjonale og internasjonale judostevner. Hallen brukes i hovedsak av idrettsforeninger Nedre Eiker kommune, men også lag fra nabokommunene og bedriftsidretten er viktige leietakere. Mjøndalen IF har 34 fotballag og 5 håndballag, og håndballskole med 60 del-takere. Andre viktige brukere er barne- og ungdomsskolene i Mjøndalen, samt Drammen Videregående Skoles Idrettslinje.

Samlet investeringsbehov var 61,5 millioner kroner, herav utgjorde lånebehovet 40 millioner kroner. Selskapet foretok en delvis refinansiering i 2006, og et lån på 16,5 millioner kroner ble i den anledning tatt opp i Kommunalbanken. Videre ble det foretatt en utbygging av lokaler i 2007, og selskapet tok i den forbindelse opp et nytt lån i Kommunalbanken på 2,8 millioner kroner.

Kommunalbanken har en solid posisjon som låntaker i det internasjonale kapitalmarkedet. Dette er et viktig utgangspunkt for å sikre tilgang til gunstige innlån for banken.

Årsberetning 2007

Else Bugge Fougner
Styrets leder

Per N. Hagen
Styrets nestleder

Svein Blix
Styremedlem

Nanna Egidius
Styremedlem

Iver Lund
Styremedlem

Martin Spillum
Styremedlem

Martha Takvam
Styremedlem

I 2007 var det 80 år siden Norges Kommunalbank ble startet.

2007 ble en ny milepæl for Kommunalbanken: De samlede utlån passerte 100 milliarder kroner. Samlet sett kan året oppsummeres slik:

- Godt årsresultat. Regnet i kroner er regnskapsresultatet det beste i bankens historie. Overskuddet etter skatt er 143,5 millioner kroner.
- God markedsposisjon. Banken har styrket sin posisjon som den viktigste långiveren til kommunal sektor. De samlede utlån økte med 14,2 milliarder kroner fra 87,5 milliarder kroner ved forrige årsskifte til 101,7 milliarder kroner ved utgangen av 2007.
- God risikostyring. Det siste året har vært preget av betydelig uro i finansmarkedene. Kommunalbankens årsresultat har ikke i nevneverdig grad vært preget av dette. Innlånsvirksomheten fungerer tilfredsstillende og likviditeten er tilfredsstillende. Banken har ingen eksponeringer mot US Subprime-markedet.

Kommunene og fylkeskommunene økte sin bruttogjeld med 17,6 milliarder kroner, eller 9,4 prosent. Denne økningen er 4,4 milliarder høyere enn foregående år, og viser at det er store investeringsbehov i kommunesektoren. Kommunalbankens vekst på utlån direkte til kommuner og fylkeskommuner er 11,3 milliarder kroner, eller 13,9 prosent. Markedsandelen har økt til 45,1 prosent (43,6 prosent i 2006). For hele kommunal sektor, inkl. selskaper, m.v. er markedsandelen 38,5 prosent (36,2 prosent i 2006).

Låneetterspørselen har vært god. I 4. kvartal og særlig i desember var det stor etterspørsel. Utlånsveksten denne måneden utgjorde 4,7 milliarder kroner. Sammenlignet med foregående år er det særlig størrelsen på enkeltlån som har utviklet seg i 2007. Totalt er det utbetalt nye lån med 21,4 milliarder kroner, mot 19,2 milliarder i 2006.

Utlånsutviklingen det siste året viser at banken tilbyr låneprodukter til konkurransedyktige betingelser. Etter at banken ble omdannet til aksjeselskap for noe over åtte år siden, har utlånene vokst med 73,8 milliarder kroner.

Det er et prioritert mål å opprettholde statusen som en forutsigbar leverandør av lån på gunstige vilkår til kommunemarkedet, og med en utlånsmargin som sikrer eierne en tilfredsstillende avkastning. At staten er majoritetseier bidrar i betydelig grad til Kommunalbankens kredittverdighet. Utlånsvilkårene bidrar til årlige besparelser for kommune-Norge på flere hundre millioner kroner. Banken har en sektorpolitisk funksjon, slik det også beskrives i regjeringens eierskapsmelding.

Pr. 31. desember 2007 hadde banken en tellende kjernekapital på 1 464,7 millioner kroner. Kjernekapitaldekningen var 6,04 prosent.

Kommunalbankens forretningskontor er i Oslo.

Frogn
videregående
skole

Kommunalbanken
finansierer
lokale løsninger

Årsregnskapet

Årsregnskapet er avgitt med basis i det grunnleggende prinsipp om fortsatt drift. Det er styrets oppfatning at resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter pr. 31. desember 2007 gir en dekkende beskrivelse av bankens finansielle stilling ved årsskiftet. 2007 er det siste året bankens regnskap føres etter NGAAP-prinsippet. Fra 2008 blir regnskapet avlagt etter IFRS-reglene.

Regnskapet viser en rentenetto på 281,7 millioner kroner og et overskudd etter skatt på 143,5 millioner kroner.

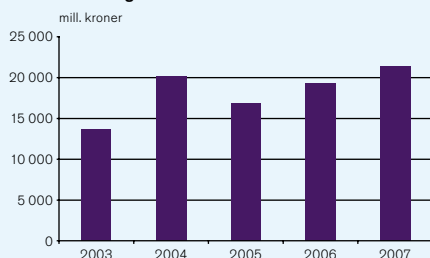
Det er foretatt netto nedskrivninger av urealiserte tap i handelsporteføljen med 5,9 millioner kroner. Banken har bokført 5,6 millioner kroner i kursgevinster på tilbakekjøp av utstedte lån og et kurstap på 5,1 millioner kroner som følge av valutajustering av bankens balanse. I tillegg kommer inntekter på 0,7 millioner kroner fra bankens rådgivningsvirksomhet.

Driftsresultatet etter skatt tilsvarer en avkastning på verdjustert egenkapital på 12,6 prosent. Tilsvarende tall for 2006 var 11,3 prosent.

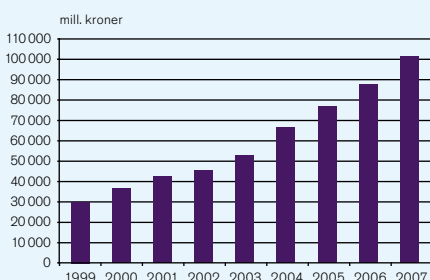
Driftskostnadene ligger nå på 0,47 promille av forvaltningskapitalen. Tilsvarende tall for 2006 var 0,49 promille. Sammenlignet med tilsvarende forholdstall i både norske og internasjonale kredittinstitusjoner med kommunesektoren som spesialfelt, er resultatet tilfredsstillende. Ved økt utlånsvolum vil driftskostnadene prosentvis kunne reduseres ytterligere.

Den samlede ansvarlige kapitalen ved årsskiftet var på 2 581 millioner kroner, hvorav tellende kjernekapital utgjorde 1 464,7 millioner kroner. Kapitaldekningen ved årsskiftet ble redusert fra 10,95 prosent i 2006 til 10,64 prosent i 2007. Kjernekapitaldekningen ble økt fra 6,01 prosent til 6,04 prosent.

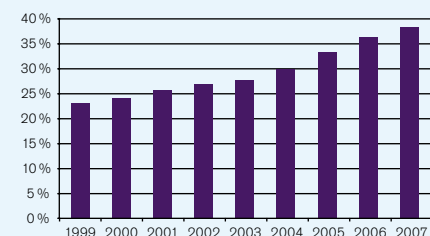
Låneutbetalinger 2003-2007

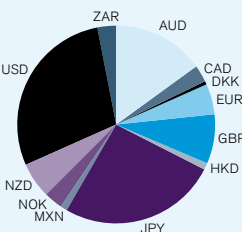
Utviklingen i utlånsporteføljen 1999-2007

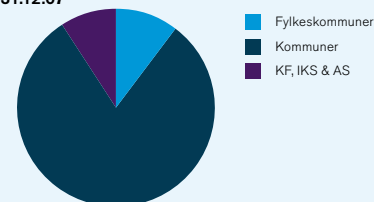
Kommunalbankens andel av totalmarkedet 1999-2007

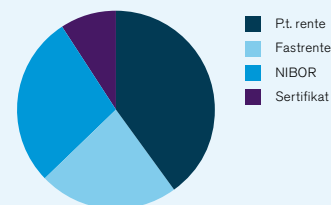
Valutafordeling nye innlån 2007

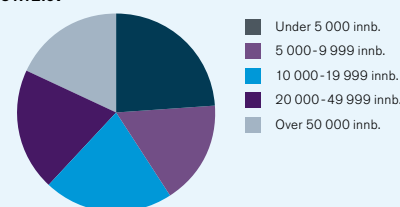
Utlån etter kundegruppe pr. 31.12.07

Utlån fordelt på renteprodukter pr. 31.12.07

Utlån etter kommunestørrelse pr. 31.12.07

Utlån

Den samlede utlånsporteføljen på 101,7 milliarder kroner er fordelt med 92,5 milliarder kroner på kommuner og fylkeskommuner og med 9,2 milliarder kroner på interkommunale selskaper og andre selskaper. Kommunalbankens låneportefølje fordelte seg med 78 prosent på lån med flytende rente og 22 prosent på lån med ulike fastrentetilknytninger.

Kommunalbankens utlån er jevnt fordelt på kommuner og fylkeskommuner over hele landet. Alle fylkeskommunene har ett eller flere låneengasjementer og tilnærmet alle kommunene har lån i Kommunalbanken. Bankens gunstige rentebetingelser medfører derfor at både fylkeskommuner og større som mindre kommuner benytter seg av Kommunalbanken som långiver. Prisingen av lånene er ikke volumavhengig og det er en viktig målsetting å tilby hele kundegruppen like fordelaktige rentebetingelser.

De fleste av kommunene tar opp ett enkeltlån i året som omfatter alle vedtatte investeringer. Både kommuner og fylkeskommuner har i 2007 foretatt store lånefinansierte investeringer innenfor skolesektoren. Andre låneformål er omsorgsboliger og sykehjem, barnehager, vann-, avløps- og renovasjonsanlegg, samt veier og annen infrastruktur.

Lån til kommuner, fylkeskommuner, interkommunale selskaper og selskaper med kommunal garanti innebærer liten risiko. Kommuneloven fastslår at en kommune ikke kan gå konkurs. Dersom en kommune må innstille sine betalinger, overtar staten styringen for den perioden kommunen ikke kan oppfylle sine betalingsforpliktelser. Dette sikrer långiver mot tap av gjeld og renter. Verken Kommunalbanken eller forgjengeren, Norges Kommunalbank, har bokført tap på utlån siden etableringen i 1927. Banken har ikke foretatt avsetninger for fremtidige tap. I forbindelse med kommuners inngåelse av bankavtaler om ordinære betalingstjenester – et område hvor Kommunalbanken ikke kan tilby tjenester – bistår banken. Det har vært økende etterspørsel etter slik rådgivning. Banken har også bistått de regionale helseforetakene.

Som en del av ordinær kundeservice har banken gitt generell veiledning knyttet til sammensetning av kunders låneporteføljer, vurderinger av rentesituasjonen og valg av rentetilknytninger. Banken ser det som viktig å utvikle hjelpemidler som kundene kan gjøre bruk av i egne vurderinger av lånesituasjonen. Eksempler på dette er internettbasert finansinformasjon og direkte tilgang til egen låneportefølje via Kommunalbankens hjemmeside.

Innlån

Kommunalbanken lånte inn 46,8 milliarder kroner fordelt på 12 valutaer i langsiktig finansiering i 2007, en økning fra 38,4 milliarder året før.

Kommunalbanken har befestet sin solide posisjon som låntaker i det internasjonale kapitalmarkedet. Dette er et viktig utgangspunkt for å sikre tilgang til gunstige innlån for banken. Det er lagt vekt på å opprettholde en diversifisert innlånsstrategi, og i den sammenheng gjennomførte banken investorpresentasjoner i en rekke land i Europa, Asia, Australia, USA og Canada.

Kommunalbanken baserer seg fortsatt på fire hovedmarkeder: USD benchmark opplåning, offentlige lån i strategiske, lokale markeder, privat plasserte lån hos institusjonelle investorer, og lån plassert hos private investorer. Kombinasjonen av ulike innlånsmarkeder har ført til at banken har oppnådd gunstige betingelser på sin opplåning. Japan fortsatte å være det største enkeltmarkedet (34 prosent av nye innlån), men også benchmark USD-opplåning, lån i Australia, Canada og Storbritannia og privat plasserte lån, ble svært godt mottatt i markedet. Det ble også gjennomført vellykkede emisjoner i Mexico og New Zealand. Dette er nye markeder for banken.

Kommunalbanken har økt emisjonsvolumet i det japanske "Uridashi"-markedet. Uridashi lån er rettet blant annet mot privatpersoner i Japan, hvor Kommunalbanken tilfredstiller japanske myndigheters krav som statlig låntaker. Stor etterspørsel etter Kommunalbankens papirer medførte at lånevolumet ble mer enn doblet i 2007. Til sammen la banken ut 50 lån i dette markedet i 2007, tilsvarende totalt USD 2,7 milliarder eller mer enn 30 prosent av total opplåning.

Banken la ut et lån på USD 1 milliard (5,5 milliarder kroner) med en løpetid på 5 år. Lånebetingelsene var bedre enn tilsvarende låneopptak i 2006. Dette kan blant annet tilskrives at Kommunalbanken er blitt bedre innarbeidet i de internasjonale markedene.

Bankens utestående volum av obligasjoner, sertifikater og andre låneopptak steg i 2007 fra 118,3 milliarder kroner til 136,3 milliarder kroner.

Kommunalbanken satses på stor innlånsaktivitet også i 2008 og vil opprettholde fokus på en diversifisert innlånsstrategi i kostnadsgunstige markeder for å sikre kommunene lavest mulige lånekostnader.

Kommunalbankens internasjonale låneprogram "Programme for the Issuance of Debt Instruments" blir hovedsakelig benyttet for internasjonale låneopptak. Dette er en standardisert lånedokumentasjon som forenkler og sikrer lånearbeidet både for långiver og låntaker. Programmets ramme er i dag på EUR 20 milliarder.

Det er fortsatt et meget beskjedent innlåningsvolum fra norske kilder. Inntrykket er at norske investorer for tiden ikke priser risiko på samme måte som investorer i de store utenlandske markedene.

Likviditetsstyring

I samråd med ratingbyråene legger Kommunalbankens finansielle retningslinjer opp til en likviditet tilsvarende minimum 12 måneders netto kapitalbehov. Dette innebærer at Kommunalbanken i en gitt situasjon kan dekke alle forpliktelser de kommende 12 måneder uten ny opplåning. Overskuddslikviditeten forvaltes ut fra en lavrisiko investeringsstrategi, både med hensyn til kreditt- og markedsrisiko.

Likviditeten forvaltes ved bruk av kortsiktige plasseringer eller investeres i likvide verdipapirer utstedt av stater og finansinstitusjoner med høy kredittverdighet. Hoveddelen av porteføljen har forfall innen 12 måneder. Det tas ikke rente- eller valutarisiko og forfallsprofilen matches mot underliggende innlån, slik at banken ikke er avhengig av å selge papirer i markedet for å møte forfall.

Risikostyring

Risikostyringen og risikoeksponeringen i Kommunalbanken er underlagt et strengt internt regelverk for å sikre bankens rating og derigjennom tilgang til de mest attraktive pengemarkedene. Kreditt- og risikoen er gjennomgående meget lav. Banken er ikke posisjonsmessig eksponert for rente- og valutarisiko. Likviditetsrisikoen er lav. Alle risikorammer og handel med nye finansielle instrumenter skal godkjennes av styret.

Kreditt- og risikoen representerer gjennom kommuneutlåningen det største risikoelementet. Styring og overvåking av bankens engasjement har følgelig stort fokus og følges opp kontinuerlig.

Kreditt- og risikoen for utlån er begrenset til betalingsutsettelse, og ikke til at betalingsforpliktelsene faller bort. Dette er fastlagt i kommuneloven. Kommuner og fylkeskommuner kan ikke slås konkurs. I kommuneloven er det også gitt bestemmelser om de prosedyrer som skal følges dersom betalingsutsettelse må iverksettes. Etter at disse bestemmelsene overtar staten ved Kommunal- og regionaldepartementet styringen av en kommune dersom kommunen ikke kan oppfylle sin betalingsforpliktelse. Dette sikrer långiver mot tap av akkumulert gjeld og påløpte renter.

Bankens kreditt- og risikoen, likviditetsforvaltningen og sikringshandlene knyttet til innlånsporteføljen er lav som følge av de strenge retningslinjene bankene har for inngåelse av finansielle avtaler. For langsiktige investeringer og sikringsforretninger kreves minst en rating på AA fra ratingbyråene Moody's og Standard and Poor's. Størrelsen på eksponeringer innen hver ratingklasse varierer med rating og er størst for de beste ratingklassene. Kortsiktige plasseringer krever en kortsiktig rating på minimum A1/P1.

Derivathandel dokumenteres ved bruk av ISDA avtaler, og for avtaler som inkluderer sikringsarrangementer (kontantbeløp) tillates rating på A fra ratingbyråene Moody's og Standard & Poor's.

Det er etablert rutiner og prosesser for håndtering av kreditt- og risikoen. Nye kredittlinjer behandles av bankens finanskomité og revideres jevnlig og minimum årlig. Beslutningsgrunnlaget for kreditt- og risikoen bygger blant annet på bankens egne kreditt- og risikomodeller. Størrelsen på kreditt- og risikoen fastsettes i hovedsak ut fra størrelsen på bankens risikokapital og motpartens rating.

Markedsrisiko i Kommunalbanken består hovedsakelig av rente- og valutarisiko. Bankens retningslinjer tillater minimal eksponering mot rente- og valutaendringer. Styring av rente- og valutarisiko gjennomføres ved å sikre at bankens forpliktelser og rettigheter til enhver tid balanserer.

Likviditetsrisiko søkes minimert ved at likviditetsporteføljen skal tilsvare kapitalbehovet de neste 12 måneder. Videre er porteføljen investert i likvide verdipapirer av meget høy kredittkvalitet og kort durasjon.

Operasjonell risiko er til stede i alle deler av bankens virksomhet. Banken ønsker å minimere den operasjonelle risikoen gjennom å legge vekt på god intern kontroll, god etisk atferd og høy kompetanse hos den enkelte medarbeider.

Markedsføring og kommunikasjon

Banken tok i bruk ny logo og ny grafisk profil fra 2007. Forkortelsen KBN benyttes i internasjonal markedsføring, og i noen grad også i Norge. Banken ønsker å profilere seg som en moderne og fremtidsrettet finansinstitusjon. Det solide og positive som er knyttet til navnet Kommunalbanken videreføres og markeres i utlånsmarkedet og i andre nasjonale sammenhenger. Bankens nye logo har fått god mottakelse.

For første gang ble det våren 2007 gjennomført en egen omdømmeundersøkelse. Resultatene underbygger det positive inntrykk som ble bekreftet i kundeundersøkelsen i 2006.

Eierstyring

Bankens overordnede mål er å sikre konkurranse i lånemarkedet for kommunesektoren, slik at kommunene oppnår gode lånebetingelser. Banken skal samtidig oppnå en markedsmessig avkastning på egenkapitalen. Dette skal gjennomføres innenfor norsk lovgivning, bankens vedtekter og etiske retningslinjer.

Kommunalbankens sentrale organer er organisert i samsvar med Aksjelovens bestemmelser. Bankens organer er: Generalforsamling, representantskap, styre, kontrollkomité, intern og ekstern revisor og administrerende direktør. Administrasjonen er organisert i to forretningsområder med tilhørende stabs- og støttefunksjoner.

Bankens interne kontroll skal sikre at det gjennomføres risikoanalyser og -overvåking, og at virksomheten drives i samsvar med vedtatte strategier og retningslinjer. Intern kontroll inngår som en integrert del av ledelses- og planprosessen i banken. Status og risiko i kontrollprosessen følges opp på avdelingsnivå og rapporteres til administrerende direktør og styret.

Som følge av endringer i lovverket trådte administrerende direktør ut av bankens styre. Som nye styremedlemmer ble valgt rådmann Svein Blix, Bodø kommune og konstituert konsernsjef Iver Lund, KLP. Styrets leder, Else Bugge Fougner, styrets nestleder, Per N. Hagen og styremedlem Martha Takvam ble gjenvalgt til styret.

Organisasjon og kompetanseutvikling

Pr. 31. desember 2007 var det 41 ansatte i banken, fordelt på 39,5 årsverk. Ved forrige årsskifte var det 37 ansatte, fordelt på 36,1 årsverk.

Bemanningsøkningen har hovedsakelig skjedd i økonomiavdelingens Middle Office og IT-seksjon.

Bankens kompetanseutviklingsplan har et treårs-perspektiv og rulleres årlig. Planen skal være et hjelpemiddel for å bidra til at banken har tilstrekkelig bemanning med riktig kompetanse i forhold til de mål og ambisjoner som fastlegges i plan- og strategidokumentene. Ressursbruken til opplæring og kompetanseutvikling er økende.

HMS og mangfold i organisasjonen

Banken ser betydningen av å legge til rette for utenlandsk arbeidskraft. Dette tilfører organisasjonen en større kompetanse som er sentral i forhold til mange av bankens oppgaver. Over 10 prosent av de ansatte har nå ikke-nordisk opprinnelse.

Sykefraværet er økt fra 3,2 prosent i 2006 til 3,7 prosent i 2007. 2,4 prosent av sykefraværet gjelder langtidssykemeldte. Det ble ikke meldt om yrkesskade i 2007.

Alle medarbeidere har tilbud om en årlig helseundersøkelse og ergonomisk veiledning ved behov. Administrerende direktør har i perioden deltatt på lovpålagt arbeidsmiljøopplæring. Det er utarbeidet rutiner for internkontroll i organisasjonen.

Det er etablert arbeidsmiljøutvalg (AMU) i bedriften, selv om antall ansatte ikke gjør at arbeidsmiljøloven stiller krav om dette.

Bankens kontorlokaler inngår i et større kontor-kompleks hvor oppvarming og ventilasjon styres sentralt i bygget. Det ytre miljøet forurenses ikke.

Likestilling

Kommunalbanken har som mål å sikre full likestilling. Det skal ikke forekomme forskjellsbehandling verken i forhold til lønn, karriereutvikling eller rekruttering. Av bankens medarbeiderstab på 41, er 21 kvinner og 20 menn.

Kvinneandelen i styret er 43 prosent. Styreleder er kvinne.

I bankens ledergruppe er kvinneandelen 38 prosent. På mellomledernivå er kvinneandelen 57 prosent. Det er i dag en bedre kjønnsmessig fordeling i de ulike avdelinger og på forskjellig nivå, enn tilfellet var for noen år tilbake.

Gjennom sin lønns- og personalpolitikk tilstreber banken å rekruttere og å utvikle dyktige medarbeidere, ut fra de behov banken til enhver tid har. Det legges vekt på å følge likelønnsprinsippet, slik at arbeidsoppgaver av lik verdi lønnes likt.

Resultatoppnåelse

Banken oppnådde en avkastning som er høyere enn budsjettet, og godt over eiernes avkastningskrav.

Bankens rating er uforandret, Aaa/AAA. Bankens posisjon som viktigste långiver til kommunesektoren er opprettholdt.

Disponering av overskudd

Styret forslår at overskuddet på 143,493 millioner kroner fordeles på følgende måte: 34,375 millioner kroner avsettes til utbetaling av utbytte, jfr. regjeringens forslag i statsbudsjettet for 2008, og 109,118 millioner kroner overføres til annen egenkapital.

Kommunalbanken har etter denne disponeringen 551,343 millioner kroner i fri egenkapital.

Utviklingen fremover

2008 ser ut til å bli et år med fortsatt uro i kreditt- og aksjemarkedene. Problemer innen boligfinansiering i USA har forplantet seg til en global krise av frykt for at en resesjon i verdens største økonomi vil påvirke den økonomiske tilveksten i hele verden. Mange av verdens største banker har eller er i ferd med å foreta betydelige nedskrivninger på sine eksponeringer innen utsatte boliglån og sammensatte produkter. I løpet av året er det ikke utenkelig at nye sektorer vil bli gjenstand for bekymring hos finansinstitusjonene. Det har skjedd en fundamental reprising av finansinstitusjoner som driver kommersiell virksomhet.

Det er lite trolig at de økonomiske forhold i verdensøkonomien vil endre seg med det første eller at uroen i markedet på kort sikt vil bli borte.

Kommunalbanken vil fortsatt legge vekt på at plasseringer av likviditet gjøres i likvide papirer med lav markedsrisiko. Norske kommuners kredittverdighet er god. Dette skyldes bl.a. at kommunesektoren må ses som en del av den samlede offentlige sektor i Norge. Som AAA-ratet utsteder av obligasjoner i markeder over hele verden er det av avgjørende betydning at Kommunalbanken verner om sin oppgave: Å tilby kommunene rimelige lån og på den måten bidra til å redusere kostnadsnivået i sektoren. Kommunalbanken vil være garantist for å opprettholde konkurranse om utlån til kommunal sektor.

Kommunenes og fylkeskommunenes økonomiplaner tyder på fortsatt høy aktivitet. Noen av de vedtatte investeringene er forskjøvet i tid, som følge av høykonjunkturen innen bygg og anlegg. Det er derfor rimelig å anta at investeringstakten i år og de kommende årene vil ligge på et høyt nivå. Det foreligger betydelige investeringsplaner, særlig innen skole og pleie- og omsorgssektoren. Styret viser i den forbindelse til St. meld. nr. 25 (2005-2006), som indikerer at det kommer til å bli brukt store

ressurser innenfor omsorgssektoren lokalt de nærmeste årene. Tilgjengelige tall tyder på en vekst i kommunale investeringer på rundt 30 milliarder kroner. Hoveddelen av dette skal lånefinansieres. For banken er det viktig å kunne forholde seg til den organisasjonsstruktur kommunesektoren selv finner hensiktsmessig, bl.a. gjennom selskapsorganisering, og å kunne gi tilbud også til slike kommunale organisasjonsenheter.

En tilfredsstillende egenkapital er en avgjørende forutsetning for at banken også i fremtiden kan ivareta sin sektorpolitiske funksjon på en måte som er i samsvar med eierne ønske. I de siste årene har banken gjennomført flere interne tiltak for å bedre sin kapitaldekning. Regelverket gjør det imidlertid ikke mulig å basere seg på ytterligere tiltak av denne art. Derfor er det viktig for styret å få gjennomført en ny aksje-emisjon i 2008, slik at kjernekapitalen kan holdes på et forsvarlig nivå og at banken kan dekke sin del av lånebehovet.

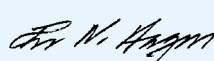
Styret vil fortsatt arbeide for en endring av regelverket for risikovekting av lån til norske kommuner. En reduksjon av dagens risikovekt på 20 prosent, vil ha en umiddelbar gunstig effekt på kjernekapitalsituasjonen. Dersom kapitalvektingen var på et nivå som harmonerer mer med våre naboland, ville samfunnet spare betydelige beløp.

Styret ønsker å videreføre virksomheten innenfor forutsigbare og stabile rammer. Kommunene skal vite at Kommunalbanken er til for dem. Målet er det samme som tidligere år: Å tilby de beste lånevilkårene og den beste servicen, samtidig som våre eiere skal vite at de avkastningsmessige mål blir ivarettatt.

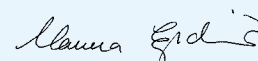
Oslo
31. desember 2007
7. mars 2008

I styret for
Kommunalbanken AS

Else Bugge Fougner
Styrets leder

Per N. Hager
Styrets nestleder

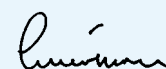

Svein Blix
Styremedlem

Nanna Egidius
Styremedlem

Iver Lund
Styremedlem

Martin Spillum
Styremedlem

Martha Takvam
Styremedlem

Petter Skouen
Adm. direktør

Kristiansand
Havn

Kommunalbanken
finansierer
lokale løsninger

Resultat- regnskap

(Beløp i 1 000 kroner)	Note	2007	2006
Renter og lignende inntekter av utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		123 898	30 680
Renter og lignende inntekter av utlån og fordringer på kunder		4 311 786	2 662 496
Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer		2 115 176	728 189
Andre renteinntekter og lignende inntekter		101 296	98
Sum renteinntekter og lignende inntekter		6 652 156	3 421 463
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		96 591	77 874
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		6 208 760	3 060 132
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital		64 929	51 725
Andre rentekostnader og lignende kostnader		134	0
Sum rentekostnader og lignende kostnader		6 370 414	3 189 731
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		281 742	231 732
Garantiprovisjon til staten og andre finansinstitusjoner	19	5 842	6 088
Andre gebyrer og provisjonskostnader		10 587	12 853
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		16 429	18 941
Netto verdiendring og gevinst/-tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer		5 577	9 490
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater		-5 106	-971
Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler		471	8 519
Andre driftsinntekter		691	667
Lønn	1	25 212	23 413
Pensjoner	2	5 059	3 733
Sosiale kostnader		4 882	4 195
Administrasjonskostnader		15 609	13 998
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader		50 762	45 339
Avskrivninger mv. av varige driftsmidler	9	4 862	4 522
Driftskostnader faste eiendommer	3	5 847	5 694
Andre driftskostnader		5 184	6 832
Sum andre driftskostnader		11 031	12 526
Resultat før skattekostnad		199 820	159 590
Skatt på ordinært resultat	10	56 327	44 942
Resultat for året		143 493	114 648
Utbytte		34 375	26 500
Overført til annen egenkapital	21	109 118	88 148
Sum disponering		143 493	114 648

Balanse

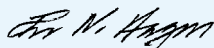
Eiendeler (beløp i 1 000 kroner)	Note	2007	2006
Kontanter og fordringer på sentralbanker		2	2
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		111 461	98 982
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		77 181	770 911
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	4	188 642	869 893
Nedbetalingslån	5	101 715 049	87 515 834
Andre utlån	1	2 381 042	26 979
Sum netto utlån og fordringer på kunder		104 096 091	87 542 813
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige		10 080	10 194
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre		37 013 414	37 503 781
Sum sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med variabel avkastning	7	37 023 494	37 513 975
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	8	787	750
Utsatt skattefordel	10	1 549	911
Domenenavn		459	0
Sum immaterielle eiendeler		2 008	911
Maskiner, inventar og transportmidler	9	12 280	15 122
Andre eiendeler	2	410	2 126
Sum andre eiendeler		410	2 126
Opptjente ikke mottatte inntekter		1 097 620	675 792
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		1 578	2 006
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		1 099 198	677 798
Sum eiendeler	13, 14	142 422 912	126 623 390

Gjeld og egenkapital (beløp i 1 000 kroner)	Note	2007	2006
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid		2 002 823	2 154 415
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	11	2 002 823	2 154 415
Obligasjonsgjeld		136 272 487	118 323 244
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	11, 18	136 272 487	118 323 244
Finansielle derivater		145 497	2 242 359
Margintrekk og annen mellomregning med kunder		0	39 403
Annen gjeld	12	99 689	77 156
Sum annen gjeld		245 186	2 358 918
Påløpne kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter		1 315 466	1 484 711
Pensjonsforpliktelser	2	3 590	1 987
Annen ansvarlig lånekapital	6, 20	1 116 378	1 036 673
Fondsobligasjoner	6	158 631	164 209
Sum gjeld		141 114 561	125 524 157
Aksjekapital		755 000	681 500
Annen egenkapital		553 351	417 733
Sum egenkapital	20, 21	1 308 351	1 099 233
Sum gjeld og egenkapital	13, 14	142 422 912	126 623 390

Oslo
31. desember 2007
7. mars 2008

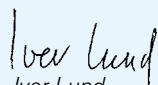
I styret for
Kommunalbanken AS

Else Bugge Fougner
Styrets leder

Per N. Hagen
Styrets nestleder

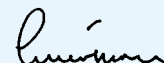

Svein Blix
Styremedlem

Nanna Egidius
Styremedlem

Iver Lund
Styremedlem

Martin Spillum
Styremedlem

Martha Takvam
Styremedlem

Petter Skouen
Adm. direktør

Kontantstrøm- analyse

<i>(Beløp i 1 000 kroner)</i>	2007	2006
Renteinnbetalinger	6 652 156	3 421 463
Renteutbetalinger	6 370 414	3 265 984
Andre innbetalinger	1 162	9 186
Driftsutbetalinger	83 085	76 805
Netto kontantstrøm fra driften	199 819	87 860
Økning utlån	16 553 277	10 581 164
Økning andre fordringer	482 178	-270 354
Økning kortsiktige verdipapirer	-490 481	4 578 704
Økning plasseringer i kredittinstitusjoner	-681 251	784 043
Netto kontantstrøm fra løpende finansiell virksomhet	15 863 723	15 673 547
Økning andre anleggsmidler	2 517	458
Netto kontantstrøm fra investeringer	2 517	458
Økning (- reduksjon) lån, utstedelse av verdipapirer	17 797 651	14 281 345
Økning (- reduksjon) øvrig gjeld	-2 207 247	1 304 800
Økning (-reduksjon) innskutt egenkapital	73 500	-
Netto kontantstrøm fra langsiktig finansieringsvirksomhet	15 663 904	15 586 145
Netto endring i likvider	0	0
Likviditetsbeholdning 01.01.	2	2
Likviditetsbeholdning 31.12.	2	2

Valdres
Kommunale
Renovasjon

Kommunalbanken
finansierer
lokale løsninger

Regnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven, Forskrift om årsregnskap m.m. for banker, finansieringsforetak og morselskap for slike og Norsk God Regnskapsskikk.

Alle noter presenteres i hele 1.000 kr som også svarer med tallene i resultatregnskapet og balansen.

Verdipapirer

Bankens beholdning i rentebærende verdipapirer inngår i sikringsporteføljen eller handelsporteføljen. For sikringsporteføljen periodiseres differansen mellom kostpris og pålydende (over- eller underkurs) over restløpetiden.

Handelsporteføljen vurderes til virkelig verdi. Beholdningen av egne obligasjoner som inngår i den ordinære bankvirksomheten nettoføres mot obligasjonsgjeld i balansen.

Aksjer klassifisert som langsiktige investeringer vurderes til anskaffelseskost.

Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter omfatter omsettelige finansielle eiendeler og gjeldsposter samt finansielle derivater.

Finansielle instrumenter på balansen omfatter i Kommunalbankens tilfelle i all hovedsak obligasjoner og sertifikater. Finansielle derivater er avtaler som inngås med finansinstitusjoner for å fastsette finansielle verdier i form av rentevilkår og valutakurser for bestemte perioder. Kommunalbanken har tillatelse til å inngå følgende avtaler: valutaterminkontrakter, rente- og valutabytteavtaler (swapper), renteopsjoner, aksjeopsjoner, avtale om fastsettelse av fremtidige rentebetingelser (FRA'er), børsnoteerte renteterminkontrakter (Financial Futures).

Det gjøres et skille i den regnskapsmessige behandlingen mellom kjøp og salg av finansielle instrumenter som inngår i bankens handelsportefølje, og transaksjoner som foretas som ledd i styringen av den ordinære virksomheten. Enhver transaksjon klassifiseres på inngåelsestidspunktet som en del av handelsporteføljen eller bankvirksomheten, avhengig av formålet med den enkelte transaksjon.

Handelsporteføljen består av omsettelige verdipapirer samt rentederivater, og vurderes til markedsverdi. Både derivat og innlån er vurdert til markedsverdi.

Banken benytter verdipapirer og derivater til sikring av sin renteposisjon. Et finansielt instrument klassifiseres som en sikringskontrakt når følgende krav er oppfylt:

- Transaksjonen må kunne identifisere og være egnet som sikringsforretning på transaksjonstidspunktet
- Posten som skal sikres må innebære en valuta- eller renterisiko
- Det må være høy grad av korrelasjon mellom verdiene av den posten som skal sikres og sikringstransaksjon

Gevinster og tap på finansielle derivater som inngår i bankvirksomheten periodiseres i samsvar med tilknyttede balanseposter.

Salgs- og gjenkjøpsavtaler for obligasjoner (Repos) behandles ikke som obligasjonsomsetning, men motverdien blir betraktet som en fordring eller gjeld. Inntekter og kostnader ved repos føres som henholdsvis renteinntekter og rentekostnader.

Over- og underkurs på utstedte obligasjoner og sertifikater

Utstedte obligasjoner og sertifikater er oppført i balansen til pålydende verdi med tillegg av overkurs og fradrag for underkurs.

Overkurs inntektsføres og underkurs kostnadsføres planmessig som en justering av løpende rentekostnader frem til sertifikatets/obligasjonens forfall, eventuelt frem til første innløsningsrett for obligasjonseier eller første rentereguleringstidspunkt.

Overkurs eller underkurs ved kjøp og salg av statsobligasjoner og statssertifikater, klassifisert som en del av bankvirksomheten, periodiseres på tilsvarende måte.

Ved tilbakekjøp av egne obligasjoner blir tap og gevinst resultatført på tidspunkt for tilbakekjøp.

Utlån – tapsavsetninger

Bankens utlån er vurdert til nominelle verdier. Alle utlån er gitt til kommuner, fylkeskommuner, interkommunale selskaper og til andre selskaper garantert av kommuner. Banken har ingen beholdning av misligholdte og tapsutsatte engasjementer. Av den grunn er det ikke foretatt spesifisert og uspesifiserte tapsavsetninger.

Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta klassifiseres som pengeposter og er omregnet etter markeds-kurser på balansedagen.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Banken har pensjonsordning for de ansatte. Pensjonsordningen behandles regnskapsmessig i henhold til NRS for pensjonskostnader. I henhold til denne standarden skal bankens pensjonsordning behandles som en ytelsesplan. Tradisjonell opptjeningsprofil og forventet sluttlønn er lagt til grunn som opptjeningsgrunnlag.

Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i "lønn og lønnsavhengige kostnader" og består av summen av periodens opptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelsen og forventet avkastning på pensjonsmidlene. Pensjonsmidler er differansen mellom virkelig verdi av pensjonsmidlene og nåverdien av de beregnede pensjonsforpliktelser, og føres som langsiktig eiendel/gjeld i balansen.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte ordinære avskrivninger. Ved verdifall som antas å ikke være forbigående blir det foretatt nedskrivning til antatt virkelig verdi.

Ordinære avskrivninger, basert på kostpris, er beregnet lineært over driftsmidlenes antatte økonomiske levetid. Det er benyttet følgende avskrivningssatser:

Kontormaskiner:	25%
EDB – utstyr:	33,3%
EDB – utlånssystem:	20%
Inventar:	20%
Biler:	20%

Skattekostnad

Skatter kostnadsføres når de påløper, det vil si at skattekostnaden er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Det korrigeres for midlertidige og permanente forskjeller før årets skattegrunnlag for betalbar skatt framkommer. Utsatt skatt og utsatt skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret. Ved beregning benyttes nominell skattesats. Skatteøkende og skattereduserende forskjeller innenfor samme tidsintervall vurderes mot hverandre. Skattekostnaden består av betalbar skatt (skatt på årets skattepliktige resultat), endring i netto utsatt skatt og for lite/mye avsatt betalbar skatt tidligere år.

Tidsavgrensninger

Inntekter resultatføres når de opptjenes. Kostnader sammenstilles med inntektene, slik at kostnader resultatføres i samme regnskapsperiode som tilhørende inntekter.

Periodisering av renter og gebyrer

Renter og provisjoner tas inn i resultatregnskapet etter hvert som disse opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader.

Note 1

Lønn og annen godtgjørelse

(Beløp i 1 000 kroner)

Lønnskostnader	2007	2006
Lønninger	25 212	23 413
Arbeidsgiveravgift	3 973	3 481
Pensjonskostnader	5 059	3 733
Andre ytelser	909	714
Sum	35 153	31 341

Ledende ansatte	Lønn	Godtgj./ Bonus
Administrerende direktør	1 425	428
Utlånsdirektør	728	287
Finansdirektør	1 102	344
Økonomidirektør	835	301

Pensjonspremier	2007	2006
Administrerende direktør	131	924
Utlånsdirektør	120	329
Finansdirektør	114	335
Økonomidirektør	106	188

Gjennomsnittlig antall årsverk	38,7	36,1
--------------------------------	------	------

Administrerende direktør har en etterlønsavtale utover oppsigelsestiden tilsvarende ett års kontantlønn. Den øvrige ledelse har en oppsigelsestid på 3 måneder og ingen etterlønn.

Bonus kan maksimalt utgjøre 3 måneders lønn.

Ansatte kan få 0%, 50% eller 100% av beregnet bonus. Ikke tildelt bonus tilfaller banken.

De ansatte kommer i bonusposisjon dersom resultat etter skatt er høyere enn bonusterskelen.

Aldersgrensen for selskapets adm. direktør er 65 år.

Pensjonsordningen for administrerende direktør er lik med øvrige ansatte med ytelsesnivå på 66% uten begrensning på 12G.

Kommunalbanken har også forpliktelser knyttet til lønn over 12 G.

Utbetalt honorar til medlemmer av bankens styre, kontrollkomite og representantskap

Honorar til styret:	557,2	511,5
---------------------	-------	-------

Styret består av 7 medlemmer:

Styreleder Else Bugge Fougner	168,5	165
Styrets nestleder Per N. Hagen	84,2	82,5
Styremedlem Bjørn Kristoffersen (01.01-30.05)	22	66
Styremedlem Martha Takvam	67,5	66
Styremedlem Nanna Egidius	67,5	66
Styremedlem Iver Lund (30.05-31.12)	45,5	0
Styremedlem Svein Blix (30.06-31.12)	34,5	0
Styremedlem ansattes repr. Jostein Aksdal (01.01.-30.05)	27,5	33
Styremedlem ansattes repr. Martin Spillum (01.06-31.12)	40	0
Styremedlem, adm. direktør Petter Skouen (01.01.-30.06)	0	0
Styremedlem ansattes repr. Åse Kristensen (01.01.06-30.06.06)	0	33

Honorar til kontrollkomiteen:	116,5	99
-------------------------------	-------	----

Kontrollkomiteen har 3 faste medlemmer og et varamedlem.:

Kontrollkomiteens leder Svein Blix (01.01.-30.06)	22	44
Kontrollkomiteen leder Britt Lund (30.06-31.12)	36,8	27,5
Medlem kontrollkomiteen Kristine Stray Ryssdal	28,2	27,5
Medlem kontrollkomiteen Kjell I. Skaldebø (30.06-31.12)	14,5	0
Varamedlem Kristina Nilssen (01.01-30.06)	12	0
Varamedlem Roy Jevard (30.06-31.12)	3	0

Honorar til varamedlem er kr. 3.000 pr. fremmøte.

Honorar til representantskapet:	66,2	47
---------------------------------	------	----

Representantskapet har 12 faste medlemmer og 5 vararepresentanter. Leder av representantskapet er Oddvar Flæte.

Honorar til leder av representantskapet er	17,2	16,5
--	------	------

Honorar til representantskapets medlemmer for øvrig er kr. 2.300 pr fremmøte.

Alle honorarer ble regulert opp med 4% pr. 30. juni 2007.

Lån til ansatte (Beløp i 1 000 kroner)	Saldo pr. 31.12.07	Saldo pr. 31.12.06
Kortsiktige personallån	1 035	496
Herav lån til administrerende direktør	137	0
Herav lån til utlånsdirektør	0	10
Herav lån til finansdirektør	0	0
Herav lån til økonomidirektør	87	0
Boliglån	28 147	22 841
Herav lån til administrerende direktør	1 027	1 521
Herav lån til utlånsdirektør	0	0
Herav lån til finansdirektør	1 800	1 800
Herav lån til økonomidirektør	1 787	1 797
Totale lån til ansatte	29 182	23 337
Rentesubsidier i perioden	172	83

Boliglånet til administrerende direktør hadde en saldo pr. 31.12.07 på kr. 1 027 og rente 4,25%. Lånet nedbetales over 20 år. Ved fratredelse skal lånet innløses i løpet av 6 måneder.

Rentesubsidiene er regnet som differansen mellom lånerenten og renten som gir grunnlag for fordelsbeskatning. Boliglånene er subsidiert ved at de ansatte får fastsatt boligrenten til en prosent lavere enn bankens innlånsrente. Sikkerheten for lånene blir godkjent av kontrollkomiteen.

	2007	2006
Honorar for revisjon av årsregnskapet	385	375
Honorar for annen finansiell revisjon	345	335
Honorar for andre attestasjonsoppgaver	125	111
Honorar for annen rådgivning	85	0
Totalt eks. mva	940	821

Note 2

Pensjonskostnader og -forpliktelser (Beløp i 1 000 kroner)

Kommunalbanken plikter å ha en tjenestepensjonsordning i henhold til Lov om obligatorisk tjenestepensjon. Nåværende ordning oppfyller kravene i denne loven.

Kommunalbankens pensjonsansvar er dekket gjennom pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og omfatter tariffestede ytelser som gjelder for blant annet kommunale og fylkeskommunale foretak. Pensjonsytelsene samordnes med folketrygdens ytelser. Banken har pensjonsordning som omfatter alle ansatte, som ved utgangen av 2007 var 41. Ordningen gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsen fra folketrygden. Forpliktelsene er dekket gjennom KLP.

I tillegg har banken en ordning knyttet til AFP. Ordningen er medtatt i beregningen av pensjonsforpliktelsene.

Kommunalbanken har også forpliktelser knyttet til lønn over 12 G. Oversikten nedenfor viser en kolonne for kollektiv ordning og en kolonne for lønn over 12 G.

Kollektiv ordning			Lønn over 12 G	
Pensjonskostnader			2007	2006
2006	2007			
2 609	3 147	Årets opptjente pensjonsrettigheter	597	479
720	1 167	Rentekostnad på opptjente pensjonsrettigheter	81	115
3 329	4 314	Brutto pensjonskostnad	678	594
-550	-678	Forventet avkastning	0	-128
106	118	Administrasjonskostnad	0	13
118	285	Resultatført estimatendring/-avvik	128	0
3 003	4 038	Netto pensjonskostnad	806	479

Pensjonsforpliktelse			2007	2006
2006	2007			
15 121	22 386	Brutto påløpt forpliktelse	1 554	2 417
10 822	13 728	Pensjonsmidler	0	2 610
4 300	8 658	Netto forpliktelse	1 554	-193
-2 837	-5 790	Ikke resultatført estimatendring/-avvik	-1 875	61
1 463	2 867	Balanseført netto forpliktelse	-321	-132

Oversikten viser opptjent forpliktelse og pensjonsmidler i KLP.

Økonomiske forutsetninger lagt til grunn i beregningene for 2007:

Årlig avkastning	5,60%
Diskonteringsrente	4,50%
Årlig lønnsvekst	4,50%
Årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp	4,25%

Kommunalbanken var frem til 31.12.2000 medlem i Statens pensjonskasse, da banken overførte sin kollektive pensjonsordning og meldte alle ansatte inn i pensjonsordning hos KLP. Statens Pensjonskasse er gjennom samordningsavtalen med KLP forpliktet til å dekke Kommunalbankens opptjening av pensjon for overføring til KLP. Ettersom SPK-ordningen er en Multi Employer plan uten fondering, blir ikke bruttoforpliktelsen for denne opptjeningen vist i oppstillingen over. Beregnet underdekning i forbindelse med overføring til KLP er balanseført.

Note 3

Andre driftskostnader

(Beløp i 1 000 kroner)

Kommunalbanken har kontorlokaler i Munkedamsveien 45, Vika Atrium i Oslo. Bygningskomplekset eies av Olav Thon Eiendomsselskap ASA og Kommunalbanken har inngått en leieavtale for 1 378 kvadratmeter. Leieavtalen løper fast og uoppsigelig frem til 31.08.2009. Husleien inklusive fellesutgifter for år 2007 var kroner 4 338 mot kroner 4 115 i 2006. Leien kan av utleier reguleres hvert år overensstemmende og proporsjonalt med endringene i Statistisk sentralbyrås konsumpris indeks 15.10. hvert år.

Note 4

Utlån til kredittinstitusjoner

(Beløp i 1 000 kroner)

	2007	2006
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid	111 461	98 982
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	77 181	770 911
Sum innskudd i og utlån til kredittinstitusjoner	188 642	869 893

Det er plassert kr. 2 626 egen skattetrekkkonto.

Note 5

Utlån til og fordringer på kunder

(Beløp i 1 000 kroner)

Tid til forfall	0-3 mnd.	3 mnd.-1 år	1 år-5 år	Over 5 år	Sum
P.t. rente	822 776	3 474 418	15 579 223	52 365 927	72 242 344
Fastrente	5 203 535	2 942 767	5 654 162	15 672 241	29 472 705
Totalt	6 026 311	6 417 185	21 233 385	68 038 168	101 715 049

Utlånene fylkesvis fordelt	31.12.2007	31.12.2006
Østfold	6 408 158	5 589 262
Akershus	12 712 423	10 541 617
Oslo	1 530 334	1 681 983
Hedmark	4 073 246	3 801 519
Oppland	3 545 135	3 092 544
Buskerud	5 688 512	4 536 502
Vestfold	4 152 644	3 716 491
Telemark	6 005 437	4 957 006
Aust-Agder	3 264 970	2 830 819
Vest-Agder	5 296 214	4 318 863
Rogaland	7 530 254	5 716 379
Hordaland	6 261 467	5 377 519
Sogn og Fjordane	3 120 778	2 740 448
Møre og Romsdal	5 560 559	4 769 396
Sør-Trøndelag	6 073 622	5 466 628
Nord-Trøndelag	5 369 615	4 952 658
Nordland	6 833 713	6 304 667
Troms	5 587 221	4 630 998
Finnmark	2 678 074	2 466 082
Svalbard	22 673	24 453
Totalt	101 715 049	87 515 834

Note 6

Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån

(Beløp i 1 000 kroner)

	2007	2006
Evigvarende ansvarlig lånekapital (NOK 180 mill, fastrente 5.16%)	180 000	180 000
Evigvarende ansvarlig lånekapital (EUR 45 mill, fastrente 6.95%)	356 920	369 469
Evigvarende ansvarlig lånekapital (JPY 3 mrd, fastrente 1.605%)	146 098	-
Ordinær ansvarlig lånekapital – forfall 2012 (EUR 20 mill, fastrente 6.29%) 1)	158 631	164 209
Ordinær ansvarlig lånekapital – forfall 2012 (EUR 10 mill)	-	82 104
Ordinær ansvarlig lånekapital – forfall 2017 (NOK 80 mill) (Renten reguleres hver 3.måned. Gjeldende rente 5.78%)	80 000	-
Ordinær ansvarlig lånekapital – forfall 2014 (USD 65 mill) (Renten reguleres hver 3.måned. Gjeldende rente 5.19%)	353 360	405 099
Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	1 275 009	1 200 881

1) Fondsobligasjoner er et kapitalinstrument som er godkjent som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 15 prosent av samlet kjernekapital. Alle innlån er sikret gjennom valutabytteavtaler til norske kroner slik at banken ikke har valutagevinst/-tap.

Note 7

Plasseringer i sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer (Beløp i 1 000 kroner)

2007	Bokført verdi	Ansk. Kost	Virkelig verdi	Gj.snitt effektiv rente	Børsnotert
Statsgaranterte obligasjoner (vektet 0%)	10 080	10 465	9 987	5,50%	10 080
Statsgaranterte obligasjoner utland (vektet 0%)	12 743 642	12 726 533	12 720 921	4,48%	12 743 642
Obligasjoner utstedt av fin. Institusjoner (vektet 10%)	-	-	-	0,00%	-
Obligasjoner utstedt av fin. Institusjoner – utland (vektet 10%)	165 059	157 797	165 059	3,50%	132 047
Sertifikater utstedt av fin. institusjoner (vektet 20%)	1 299 055	1 299 421	1 299 055	5,66%	1 039 244
Sertifikater utstedt av fin. institusjoner – utland (vektet 20%)	2 641 661	2 621 961	2 647 653	4,69%	2 113 329
Obligasjoner utstedt av fin. Institusjoner (vektet 20%)	2 615 724	2 636 365	2 600 233	5,47%	2 092 579
Obligasjoner utstedt av fin. Institusjoner – utland (vektet 20%)	17 548 273	17 540 687	17 528 679	4,92%	14 038 618
Sum	37 023 494	36 993 229	36 971 587		

2006	Bokført verdi	Ansk. Kost	Virkelig verdi	Gj.snitt effektiv rente	Børsnotert
Statsgaranterte obligasjoner (vektet 0%)	10 194	10 651	10 143	5,51%	10 194
Statsgaranterte obligasjoner utland (vektet 0%)	16 660 641	16 722 305	16 603 979	3,54%	16 660 641
Obligasjoner utstedt av fin. Institusjoner (vektet 10%)	43	547	-	2,00%	39
Obligasjoner utstedt av fin. Institusjoner – utland (vektet 10%)	365 582	368 873	364 445	4,19%	329 023
Sertifikater utstedt av fin. institusjoner (vektet 20%)	225 000	224 950	224 640	3,50%	180 000
Sertifikater utstedt av fin. institusjoner – utland (vektet 20%)	426 942	426 612	427 371	2,95%	341 554
Obligasjoner utstedt av fin. Institusjoner (vektet 20%)	2 682 185	2 685 455	2 669 556	1,50%	2 145 748
Obligasjoner utstedt av fin. Institusjoner – utland (vektet 20%)	17 143 388	17 156 799	17 110 872	4,44%	13 714 710
Sum	37 513 975	37 596 192	37 411 006		

Bankens beholdning i rentebærende verdipapirer inngår i sikringsporteføljen eller i handelsporteføljen. Verdipapirer i handelsporteføljen bokføres til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet. Differansen mellom kostpris og pålydende (over- eller underkurs) periodiseres over restløpetiden. Gjennomsnittlig rentesats er beregnet på vektet effektiv rente pr. 31.12.07

Handelsportefølje:	2007		2006	
Valuta	Markedsverdi	Bokført verdi	Markedsverdi	Bokført verdi
USD	8 745 132	8 747 399	3 105 522	3 103 511
EUR	9 255 100	9 260 073	7 270 805	7 267 986
AUD	419 946	422 708	-	-
CAD	705 795	706 811	-	-
SEK	-	-	15 503	15 502
ZAR	-	-	197 725	202 244
TRY	-	-	98 129	99 100
NOK	10 051 132	10 055 086	10 178 765	10 185 592
Sum	29 177 105	29 192 077	20 866 449	20 873 935

Handelsporteføljen inneholder omsettelige gjeldsbrev.

Note 8

Aksjer og andeler

Akse- og andelsporteføljen består av:

- 500 aksjer i Administrative Solutions NLGFA AB med en kostpris på kr. 907,30 pr. aksje. Aksjens pålydende er SEK 1 000. Selskapets totale aksjekapital er på SEK 1 000 000. Aksjene er bokført til kostpris.
- 100 aksjer i Kommunepartner AS med en kostpris på NOK 1 000 pr. aksje. Aksjens pålydende er NOK 1 000. Selskapets totale aksjekapital er på NOK 100 000. Aksjene er bokført til kostpris.
- Egenkapitalinnskudd i KLP, Kommunal Landspensjonskasse, med en kostpris på kr. 233 495. Selskapets totale egenkapitalinnskudd pr. 31.12.06 var NOK 5 836 mill. Egenkapitalinnskuddet er bokført til kostpris.

Note 9

Maskiner, inventar o.l. (Beløp i 1 000 kroner)

	Kontormaskiner	EDB-utstyr	EDB-utstyr	Møbler	Biler	Kunst	Sum
(Avskrivningstid, lineær)	(4 år)	(3 år)	(5 år)	(5 år)	(5 år)	ikke avskr.	
Anskaffelseskost pr. 01.01.07	690	10 584	15 367	4 621	695	468	32 425
Tilgang 2007 til kostpris/utrangert		884	1 071	65			2 020
Kostpris pr. 31.12.07	690	11 468	16 438	4 686	695	468	34 445
Akk. avskrivninger pr. 01.01.07	638	8 455	4 347	3 635	228		17 303
Årets avskrivninger	27	1 181	3 233	282	139		4 862
Akk. avskr. pr. 31.12.07	665	9 636	7 580	3 917	367		22 165
Bokført verdi pr. 31.12.07	25	1 832	8 858	769	328	468	12 280

Skattemessig verdi på anleggsmidlene er kr. 13 624 og det påhviler dermed en negativ midlertidig forskjell på kr. 1 344 pr. 31.12.07.

Note 10

Skatt

(Beløp i 1 000 kroner)

Periodens skattekostnad fordeler seg på:	2007	2006
Betalbar skatt	56 965	45 222
Endring i utsatt skatt	-638	-289
For lite avsatt betalbar skatt tidligere år	0	8
Sum skattekostnad	56 327	44 941
Betalbar skatt i balansen fremkommer slik:		
Betalbar skatt på årets resultat	56 965	45 222
Kildeskatt	-1 085	-1 303
Sum betalbar skatt	55 880	43 919
Beregning av periodens skattegrunnlag:		
Resultat før skattekostnad	199 820	159 590
Permanente forskjeller	1 347	886
Endring i midlertidige forskjeller	2 279	1 031
Periodens skattegrunnlag	203 447	161 507
Oversikt over midlertidige forskjeller:		
Anleggsmidler	-1 344	-1 267
Sikringsinstrumenter	0	0
Pensjoner	-3 590	-1 987
Regnskapsmessige avsetninger	-600	-
Sum	-5 534	-3 254
28% utsatt skatt/utsatt skattefordel (-)	-1 549	-911
Forklaring til hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 28% av resultat før skatt:		
28% skatt av resultat før skatt	55 950	44 685
Permanente forskjeller (28%)	377	248
For lite avsatt betalbar skatt tidligere år	-	8
Beregnet skattekostnad	56 327	44 941

Note 13

Valutarisiko

(Beløp i 1 000 kroner)

Tabellen nedenfor angir valutaposisjoner i henhold til definisjonene gitt av Norges Bank. Kommunalbanken har i sine finansielle retningslinjer bestemt at banken ikke skal ta netto valutaposisjoner. Alle valutaposisjoner er sikringsforretninger.

Eiendeler	Totalt	NOK	Utenlandsk valuta	herav USD	JPY	EUR	CAD	CHF	DKK
Kontanter og fordringer på sentralbanker	2	2	-	-	-	-	-	-	-
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	188 642	157 929	30 713	27 332	(41)	2 070	(15)	1 014	82
Utlån til og fordringer på kunder	104 096 091	104 096 091	-	-	-	-	-	-	-
Sertifikater, obligasjoner og andre renteb. verdipapirer med fast avkastning	37 023 494	3 925 777	33 097 717	14 467 496	161 316	15 126 492	706 821	96 367	-
Aksjer	787	787	-	-	-	-	-	-	-
Varige driftsmidler	12 280	12 280	-	-	-	-	-	-	-
Immaterielle eiendeler	459	459	-	-	-	-	-	-	-
Andre eiendeler	410	410	-	-	-	-	-	-	-
Forskuddsbet. ikke påløpte kostn. og opptjente ikke mottatte inntekter	1 099 198	896 030	203 168	121 689	1 742	79 737	-	-	-
Utsatt skatt	1 549	1 549	-	-	-	-	-	-	-
Sum eiendeler	142 422 912	109 091 314	33 331 598	14 616 517	163 017	15 208 299	706 806	97 381	82
Gjeld og egenkapital									
Gjeld til kredittinstitusjoner	2 002 823	-	(2 002 823)	(516 449)	-	(1 486 374)	-	-	-
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	136 272 487	15 571 130	(120 701 357)	(30 970 890)	(36 998 012)	(3 306 043)	(4 890 143)	(7 426 202)	(1 967 684)
Annen gjeld	245 186	(75 264)	(320 450)	69 827	(2 603)	(24 651)	(40 855)	(11 964)	-
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	1 315 466	632 368	(683 098)	(604 914)	-	(78 184)	-	-	-
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	3 590	3 590	-	-	-	-	-	-	-
Ansvarlig lånekapital	1 116 378	260 000	(856 378)	(353 360)	(146 098)	(356 920)	-	-	-
Fondsobligasjoner	158 631	-	(158 631)	-	-	(158 631)	-	-	-
Innskutt egenkapital	755 000	755 000	-	-	-	-	-	-	-
Opptjent egenkapital	553 351	553 351	-	-	-	-	-	-	-
Sum gjeld og egenkapital	142 422 912	17 700 175	(124 722 737)	(32 375 786)	(37 146 713)	(5 410 803)	(4 930 998)	(7 438 166)	(1 967 684)
Netto valutaeksponering på balanseposter			(91 391 139)	(17 759 269)	(36 983 696)	9 797 496	(4 224 192)	(7 340 785)	(1 967 602)
Netto valutaeksponering på finansielle derivater			91 397 062	17 755 213	36 985 589	-9 790 717	4 224 185	7 341 812	1 967 684
Netto valutaeksponering pr 31.12.2007			5 923	(4 056)	1 893	6 779	(7)	1 027	82

Note 14

Forfallsstruktur på rentefølsomme eiendeler og gjeld

(Beløp i 1 000 kroner)

Beløp fordelt på restløpetid

	Sum hovedstol	Inntil 1 mnd totalt	Herav valuta	1-3 mnd totalt	Herav valuta	3-12 mnd totalt
Eiendeler:						
Innskudd i andre finansinstitusjoner	188 642	188 642	30 714			
Nedbetalingsutlån	101 715 049	662 968		4 545 057		3 562 848
Verdipapirer	37 023 494	5 959 400	5 502 408	5 633 240	4 002 978	9 170 128
Andre kortsiktige utlån	2 381 042	2 348 598		155		311
Finansielle derivater						
Forskuddsbet. kostnader	1 578	132		395		1 052
Opptjente ikke mottatte inntekter	1 097 620	157 294	44 094	511 261	132 281	429 065
Øvrige eiendeler	15 487	1 960				
Sum	142 422 912	9 318 994		10 690 108		13 163 404

Gjeld:

Lån til kredittinstitusjoner	2 002 823			483 032	483 032	
Sertifikater og andre korte låneopptak						
Obligasjonsgjeld	136 272 487	998 937	-	5 055 324	1 601 299	8 905 898
Finansielle derivater	145 497	5 524	5 524	22 079	22 078	13 225
Annen gjeld og pensjonsforpliktelser	99 689	4 015		1 677		93 996
Påløpne kostnader og avsetninger	1 319 056	578 978	556 618	125 738	48 945	566 305
Ansvarlig lånekapital	1 116 378			180 000		
Fondsobligasjoner	158 631					
Egenkapital	1 308 351					
Sum	142 422 912	1 587 454		5 867 850		9 579 424
Netto likviditetseksponering balanseposter		-7 731 540		-4 822 258		-3 583 980

Beløp fordelt på reguleringstidspunkt

Eiendeler:

Innskudd i andre finansinstitusjoner	188 642	188 642	30 714			
Nedbetalingsutlån	101 715 049	1 199 376		75 951 357		6 207 082
Verdipapirer	37 023 494	12 825 036	11 745 378	15 039 970	12 882 182	4 689 305
Andre kortsiktige utlån	2 381 042	2 351 412		4 377		8 755
Finansielle derivater						
Forskuddsbet. kostnader	1 578	132		395		1 052
Opptjente ikke mottatte inntekter	1 097 620	157 294	44 094	511 261	132 281	429 065
Øvrige eiendeler	15 487	1 960				
Sum	142 422 912	16 723 852		91 507 360		11 335 259

Gjeld:

Lån til Kredittinstitusjoner	2 002 823	970 823	970 823	1 032 000	1 032 000	
Sertifikater og andre korte låneopptak						
Obligasjonsgjeld	136 272 487	8 510 899	5 608 987	37 067 283	33 228 668	21 963 661
Finansielle derivater	145 497	30 130	30 130	22 764	22 764	20 015
Annen gjeld og pensjonsforpliktelser	99 689	4 015		1 677		93 996
Påløpne kostnader og avsetninger	1 319 056	578 978	556 618	125 738	48 945	566 305
Ansvarlig lånekapital	1 116 378	80 000		533 360	353 360	
Fondsobligasjoner	158 631					
Egenkapital	1 308 351					
Sum	142 422 912	10 174 845		38 782 822		22 643 977

Netto renteeksponering balanseposter

		6 549 007		52 724 538		-11 308 718
Netto renteeksponering fin. derivater		29 221 856		-47 627 207		13 536 792
Samlet renteeksponering		-22 672 849		5 097 331		2 228 074

Herav valuta	1-5 år totalt	Herav valuta	Over 5 år totalt	Herav valuta	Uten forfall	Herav valuta
8 737 262	7 417 929 15 966 808 466	14 563 038	85 526 246 293 918 31 513	293 758 3 643		
88 187			787		12 740	
	23 385 203		85 852 464		12 740	
8 486 344 13 225	1 519 791 56 476 490 62 167	1 519 791 48 376 110 62 167	64 835 838 42 502	62 237 604 42 502		
485 981	503 018 158 631	503 018 158 631	48 035 433 360	44 496 353 360		
	58 720 097		65 359 735		1 308 351	1 308 351
	35 334 894		-20 492 729		1 295 611	
4 512 618	11 886 596 4 175 265 13 132	3 665 509	6 470 638 293 918 3 365	293 758 3 365		
88 187			787		12 740	
	16 074 993		6 768 708		12 740	
21 963 661 20 015	53 577 517 58 400	45 861 728 58 400	15 153 127 14 188	14 038 313 14 188		
485 981	503 018 158 631	503 018 158 631	48 035	44 496		
	54 297 566		15 215 350		1 308 351	1 308 351
	-38 222 573		-8 446 642		-1 295 611	
	41 042 462		22 269 809			
	2 819 889		13 823 167		-1 295 611	

Note 15

Finansielle derivater (Beløp i 1 000 kroner)

Det er inngått rente-, valuta- og egenkapitalrelaterte avtaler for å dekke rente- og valutarisiko som oppstår som følge av bankens virksomhet.

Renterelaterte derivater omfatter

- Rentebytteavtaler (swapper), som er bytte av rentebetingelser for et avtalt beløp for en avtalt periode.
- Renteterminer (FRA), som fastsetter rentesats for et nominelt beløp for en fremtidig periode.

Valutarelaterede derivater omfatter

- Valutabytteavtaler (swapper), som er bytte av valutabeløp til en avtalt kurs for en avtalt periode.
- Valuteterminer, som er kjøp og salg av et valutabeløp til fastsatt kurs på et fremtidig tidspunkt.

Egenkapitalrelaterte derivater omfatter

- Derivater som har egenkapitalinstrumenter som underliggende instrument, eller som relaterer seg til kursen på bestemte egenkapitalinstrumenter eller aksjeindekser.

	Nominell verdi* 31.12.07	Positiv markedsverdi 31.12.07	Negativ markedsverdi 31.12.07
Finansielle derivater i bankportefølje:			
Renterelaterte derivater	88 261 540	1 577 694	604 764
Valutarelaterede derivater	182 998 498	939 908	5 802 077
Egenkapitalrelaterte derivater	10 175 856	52 817	368 209
Finansielle derivater i handelsportefølje:			
Renterelaterte derivater	3 153 607	1 185	608
Valutarelaterede derivater	1 445 918	5 216	0
Sum finansielle instrumenter	286 035 419	2 576 820	6 775 658
Motregning			
Effekt av motregningsavtaler		-5 099 877	

*Nominell verdi rapportert i kapitaldekningsoppgave

Note 16

Renterisiko

Renterisiko oppstår i forbindelse med bankens utlåns- og innlånsvirksomhet. Renterisikoen er et resultat av at rentebindingstiden for bankens eiendeler og gjeld ikke er sammenfallende, samt at inn- og utbetalinger faller på forskjellige tidspunkt.

Rentesensitiviteten måles som endring i virkelig verdi av finansielle instrumenter ved 1 prosent endring i rentenivå (*parallell skift*). Grensen for maksimal eksponering i rentesensitive porteføljer er satt til 12 millioner kroner totalt. Pr 31.12.07 var totaleksponeringen 3,5 millioner kroner ved 1 prosent renteøkning.

Som et ledd i bankens styring av renterisiko på eiendeler og gjeld foretar banken aktivt kjøp og salg av verdipapirer utstedt av banker, statspapirer og inngåelse av derivatkontrakter, hovedsakelig FRA-kontrakter og renteswapper.

Banken har opprettholdt strategien med å tilpasse bankens innlånsaktivitet til bankens ulike typer utlån, hvilket har medført at bankens innlån og utlån har en tilnærmet lik rentebindingstid. Banken har delt opp utlån og innlån i ulike porteføljer. Styring av renterisikoen foregår ved at de ulike innlånsporteføljene varighet (durasjon) matches mot varigheten på de ulike utlånsporteføljene. En porteføljes varighet er definert som den vektete varigheten av rentebindingstiden på det enkelte innlån/utlån som inngår i porteføljen. Vektene er markedsverdi av det enkelte innlån/utlån i forhold til markedsverdi for hele porteføljen. Videre er avdragsprofilen på våre utlån tilpasset avdragsprofilen på våre innlån.

Note 17

Motpartsrisiko ved finansielle instrumenter (Beløp i 1 000 kroner)

Motpartsrisiko er risikoen for at motparten ikke kan møte sine forpliktelser ved oppgjørstidspunkt for en avtale.

Kommunalbanken fører en meget restriktiv politikk ved inngåelse av avtaler der banken påtar seg motpartsrisiko. Bankens har satt grense for maksimal eksponering mot hver motpart. Disse motpartene er kun solide norske finansinstitusjoner eller internasjonale finansinstitusjoner med minimum A2/A rating fra Moody's eller Standard & Poor's. Eksponeringen overvåkes kontinuerlig og rapporteres til bankens analysekomité hver uke og til styret hvert styremøte.

Enkelte avtaler er strukturert med sikte på å redusere Kommunalbankens motpartsrisiko. Dette er oppnådd gjennom å inngå nettingavtaler, å kreve sikkerhetsstillelse, forskuddsbetaling eller betaling i avdrag.

Kredittrisikoen kommer fra følgende instrumenter:

	2007	2006
Fremtidige renteavtaler (FRA)	507	197
Egenkapitalrelaterte kontrakter	1 591 388	147 674
Valuteterminer og valutaswapper	5 094 887	3 960 535
Renteswapper	1 277 976	1 107 186

Markedsverdien er beregnet ut fra markedsverdimetoden (jfr. kapitaldekningsforskriftene). Ved beregningene har vi tatt hensyn til motpartene, slik at negativ kreditteksponering overfor en motpart ikke trekker ned summen. Verdien som fremkommer er ikke vektet, men alle eksponeringer har 20 prosent-vekter.

Note 18

Kommunalbankens refinansieringsrisiko

Refinansieringsrisiko er risikoen for at banken ikke kan møte sine låneforfall på oppgjørstid av markedsmessige årsaker.

Banken søker å ha nok likviditet til å møte sine forpliktelser i god tid før store forfall, slik at likviditetsrisikoen er begrenset. Videre sikrer banken seg lang finansiering med kort rentebinding ved å inngå rentebytteavtaler. Kredittkvaliteten til Kommunalbanken har meget høy anseelse: AAA fra Standard & Poor's og Aaa fra Moody's. Dermed er det lett å få tilgang til kapital både i gode og dårlige tider.

Kommunalbanken har ved utgangen av 2007 statsgarantert gjeld for 5,8 milliarder kroner, som i sin helhet ble tatt opp før omdannelsen til aksjeselskap. Tilsvarende beløp ved utgangen av 2006 var 5,9 milliarder kroner.

Note 19

Garantiprovisjon til staten

Stortinget har vedtatt at banken skal betale en garantiprovisjon på 0,10% p.a. til staten av de statsgaranterte innlånene. Beløpet for 2007 er 5,8 millioner kroner og for 2006 6,0 millioner kroner.

Note 20

Kapitaldekning

(Beløp i 1 000 kroner)

Tilleggs kapital kan ikke utgjøre mer enn 100 prosent av kjernekapitalen. Bankens ansvarlige kapital oppfyller kravene til kapitaldekning.

Bankens ansvarlige kapital består av følgende elementer:

	12.31.2007	12.31.2006
Kjernekapital:		
Aksjekapital	755 000	681 500
Øvrig egenkapital	553 351	417 733
Egenkapital	1 308 033	1 099 233
Fondsobligasjoner	158 631	164 209
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	(321)	-
Balanseført utsatt skattefordel	(1 549)	(911)
Goodwill	(459)	-
Sum kjernekapital	1 464 653	1 262 531
Tilleggs kapital:		
Ansvarlig lån	433 360	487 204
Evigvarende ansvarlig lånekapital	683 018	549 469
Sum tilleggs kapital	1 116 378	1 036 673
Sum ansvarlig kapital	2 581 031	2 299 204

Ansvarlig lånekapital i utenlandsk valuta er omregnet til dagskurs på balansedagen.

Det risikoveide beregningsgrunnlaget er sammensatt som følger:

	2007		2006	
Risikovekt	Bokført	Vektet beløp	Bokført	Vektet beløp
0%	13 806 829	-	19 284 029	-
10%	-	-	365 625	36 563
20%	98 221 499	19 644 300	84 927 230	16 985 446
50%	625 425	219 043	670 963	335 482
100%	350 421	350 421	502 043	502 043
Plasseringer som inngår i handelsporteføljen	22 411 449	1 861 514	13 599 434	1 410 993
Omsettelige gjeldsbrev som inngår i handelsporteføljen	6 765 655	220 977	7 273 155	687 769
Poster utenom balansen som ikke inngår i handelsporteføljen	-	1 538 384	-	1 042 007
Operasjonell risiko	-	420 769	-	-
Sum risikovektet balanse	142 181 278	24 255 408	126 622 479	21 000 302
Kapitaldekning		10,64		10,95

Note 21

Egenkapital

(Beløp i 1 000 kroner)

	Aksjekapital	Annenn egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.07	681 500	417 733	1 099 233
Kapitalforhøyelse	73 500	-	73 500
Tilbakeføring avsatt utbytte pr. 31.12.2006	-	26 500	26 500
Årets resultat	-	143 493	143 493
Utbytte	-	-34 375	-34 375
Egenkapital 31.12.07	755 000	553 351	1 308 351

Staten, Det Kongelige Kommunal- og Regionaldepartement, eier 80% av aksjene og KLP eier 20%. Pålydende pr. aksje er kr.1 000 og antall aksjer er 755 000.

Revisjonsberetning for 2007

Til representantskapet og generalforsamlingen i Kommunalbanken AS

Vi har revidert årsregnskapet for Kommunalbanken AS for regnskapsåret 2007, som viser et overskudd på kr 143 493 000. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømpoppstilling og noteopplysninger. Regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og administrerende direktør. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater,

samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og interne kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets økonomiske stilling 31. desember 2007 og av resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 10. mars 2008

Ernst & Young as

Tor Steenfeldt-Foss

statsautorisert revisor

Kontrollkomiteens uttalelse

Kontrollkomiteen har gjennomgått årsoppgjøret og revisjonsberetningen for 2007 for Kommunalbanken AS.

Kontrollkomiteen tilrår representantskapet i Kommunalbanken AS å godkjenne årsregnskapet og årsberetningen og å treffe beslutning om anvendelse av overskuddet i samsvar med styrets forslag.

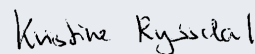
Oslo, den 13. mars 2008

Kontrollkomiteen for Kommunalbanken AS

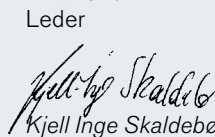

Britt Lund

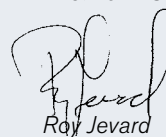
Leder

Kristine E. Stray Ryssdal

Kjell Inge Skaldeb

Roy Jevard

Representantskapets uttalelse

I samsvar med § 15 i vedtektene er regnskapet for 2007 gjennomgått.

Representantskapet anbefaler at styrets forslag til resultatregnskap og balanse, samt forslag til anvendelse av overskuddet, kr. 143 493 000, godkjennes av generalforsamlingen.

Oslo, den 17. april 2008

Representantskapet i Kommunalbanken AS

Oddvar Flæte

Representantskapets leder

Aurora kino
i Alta

Kommunalbanken
finansierer
lokale løsninger

Vedtekter for Kommunal- banken AS

Kap. I Firma, formål, kontorkommune

§ 1 Selskapets navn er Kommunalbanken AS.

§ 2 Selskapet er en direkte videreføring av virksomheten i det statlige forvaltningsorganet Norges Kommunalbank. Statens aksjer vil gradvis bli overdratt til kommunal sektor, (kommuner, fylkeskommuner, interkommunale selskaper (IKS), kommunale pensjonskasser og Kommunal Landspensjonskasse (KLP)). Dette vil skje i samsvar med selskapets målsetting om høyest mulig kredittverdighet.

§ 3 Selskapets formål er å yte lån til kommuner, fylkeskommuner, interkommunale selskaper og andre selskaper som utfører kommunale oppgaver enten mot kommunal garanti, statlig garanti, eller annen betryggende sikkerhet.

Selskapet kan påta seg andre oppgaver som naturlig hører sammen med selskapets virksomhet.

§ 4 Selskapets forretningskontor er i Oslo.

Kap. II Ansvarlig kapital – aksjer

§ 5 Selskapets aksjekapital er NOK 755 000 000, fordelt på 755 000 aksjer á NOK 1 000.

§ 6 Erverv av aksjer er betinget av samtykke fra selskapets styre. Samtykke kan bare nektes når det foreligger saklig grunn.

§ 7 Den forkjøpsrett som aksjeeier har etter aksjeloven § 4-19 kan gjøres gjeldende også for aksjer som har skiftet eier.

Kap. III Styret

§ 8 Selskapets styre består av fra fem til åtte medlemmer. Ett av styrets valgte medlemmer skal være valgt av og blant de ansatte i selskapet. For dette medlem skal det velges ett personlig vara-medlem med møte- og talerett i styret.

De øvrige medlemmer velges av generalforsamlingen for to år av gangen, slik at minimum to er på valg hvert år, maksimum tre av de valgte medlemmer. Etter det første året er minst halvparten av de valgte medlemmer på valg etter loddtrekning, og etter ytterligere ett år de gjenværende.

Styrets leder og nestleder velges av generalforsamlingen.

Når Kommunal Landspensjonskasse (KLP) har mer enn null, men mindre eller lik 20% av aksjene, skal Kommunal- og regionaldepartementet utøve den valgmyndighet som i annet og tredje ledd ligger til general-forsamlingen. Dersom kommunesektoren/KLP får en eierandel som overstiger 20% skal styret velges av representantskapet.

§ 9 Styrets leder skal sørge for at styret avholder møter så ofte som selskapets virksomhet tilsier det, eller når et styremedlem krever det.

Styret er vedtaksført når mer enn halvparten av styrets medlemmer er til stede. Som styrets vedtak gjelder det som flertallet blant de møtende har stemt for, dog må de som stemmer for et forslag som innebærer en endring utgjøre mer enn en tredjedel av samtlige styremedlemmer. Ved stemmelikhet gjør møteleders stemme utslaget.

§ 10 Styret leder selskapets virksomhet, og skal således blant annet:

1. Fastsette retningslinjer for selskapets virksomhet og kontrollere at disse blir fulgt.
2. Bevilge lån og gi fullmakter.
3. Treffe beslutninger og gi fullmakt om opptak av lån.
4. Meddele prokura og spesialfullmakter.
5. Fremlegge årsregnskap og beretning.
6. Avgi innstilling til generalforsamlingen om vedtektsendringer.
7. Ansette administrerende direktør.
8. Fastsette administrerende direktørs lønn.

§ 11 Selskapets firma tegnes av styrets leder, administrerende direktør eller av to styremedlemmer i fellesskap.

§ 12 Administrerende direktør har den daglige ledelse av selskapet og dets virksomhet i samsvar med instruks fastsatt av styret og godkjent av representantskapet.

Kap. IV Representantskapet

§ 13 Representantskapet består av tolv medlemmer og fire vara-medlemmer. Representantskapet bør være allsidig sammensatt, slik at de forskjellige distrikter og interessegrupper som berøres av selskapets virksomhet, så vidt mulig er representert. Medlem av styret kan ikke være medlem av representantskapet.

Ett av representantskapets medlemmer skal være valgt av og blant de ansatte i selskapet. For dette medlem skal det velges ett personlig varamedlem. De øvrige medlemmer og varamedlemmer velges av generalforsamlingen.

Representantskapets medlemmer velges for to år. En tredel av medlemmene trer ut hvert år. De aksjonærvalgte medlemmer velges for to år. Minst en tredel av medlemmene er på valg hvert år. Etter det første året er en tredel av medlemmene på valg etter loddtrekning. Representantskapet velger leder og nestleder blant sine medlemmer. Valgene gjelder for 1 år.

§ 14 Representantskapet sammenkalles av lederen og har møte minst en gang i året og ellers når lederen finner det nødvendig eller når det kreves av styret, kontrollkomiteen eller minst to av representantskapets medlemmer. Innkallingen skal angi de saker som skal behandles.

Styret, kontrollkomiteen og revisor innkalles til representantskapets møter. Om ikke representantskapet for det enkelte tilfellet bestemmer noe annet, har styret og kontrollkomiteens medlemmer rett til å være til stede på representantskapets møter med tale- og forslagsrett.

Representantskapet er vedtaksført når minst 2/3 av medlemmene eller varamedlemmene er til stede. Er det nødvendige antall medlemmer ikke til stede, skal det innkalles til nytt representantskapsmøte. Dette er da beslutningsdyktig når mer enn halvdel av medlemmene er til stede.

Som representantskapets vedtak gjelder det som flertallet blant de møtende har stemt for, dog må de som stemmer for vedtaket utgjøre mer enn en tredjedel av samtlige medlemmer. Ved stemmelikhet gjør møteleders stemme utslaget.

§ 15 Representantskapet skal føre tilsyn med at selskapets formål fremmes i samsvar med lov, vedtekter og generalforsamlingens og representantskapets vedtak.

Representantskapet skal:

- Godkjenne instruks for administrerende direktør fastsatt av styret.
- Velge statsautorisert revisor.
- Avgi uttalelse til generalforsamlingen om styrets forslag til resultatregnskap og balanse, herunder eventuelt konsern-resultatregnskap og konsernbalanse og styrets forslag til anvendelse av overskudd eller dekning av tap.
- Gjennomgå beretninger fra styret, revisor og kontrollkomiteen.
- Vedta instruks for kontrollkomiteen.
- Avgi uttalelse i saker som vedkommer selskapet og som forelegges det av styret eller kontrollkomiteen.

Kap. V Generalforsamlingen

§ 16 Ordinær generalforsamling avholdes innen utgangen av juni måned.

Ekstraordinær generalforsamling skal holdes når aksjeeiere som representerer minst en tidel av aksjekapitalen, to medlemmer av representantskapet, styret, kontrollkomiteen eller selskapets revisor krever det.

Generalforsamlingen innkalles av styret.

I den ordinære generalforsamling skal følgende spørsmål behandles:

- Godkjenning av årsregnskapet og årsberetningen, herunder anvendelse av overskudd eller dekning av underskudd og utdeling av utbytte.
- Fastsettning av godtgjørelse for representantskapets og styrets medlemmer, medlemmer av kontrollkomiteen og revisor.
- Valg av medlemmer og varamedlemmer til kontrollkomiteen i samsvar med vedtektenes § 17.
- Behandle andre saker som er nevnt i innkallingen eller som etter lov eller vedtekter hører under generalforsamlingen.

Kap. VI Kontrollkomiteen

§ 17 Kontrollkomiteen består av tre medlemmer og ett varamedlem som velges av generalforsamlingen. Ett medlem skal tilfredsstille de krav som stilles til dommere etter lov av 13. august 1915 om domstolene, § 54, 2. ledd. Valget av dette medlem må godkjennes av Kredittilsynet.

Styremedlem, varamedlem til styret, revisor eller ansatt i selskapet kan ikke velges til medlem eller varamedlem av kontrollkomiteen. Heller ikke kan det velges noen som er umyndig eller som står i samarbeids-, underordnings- eller avhengighetsforhold til, eller er gift med, eller i rett opp- eller nedadstigende linje eller i første sidelinje er beslektet med eller besvogret med styremedlem, revisor eller overordnet tjenestemann i selskapet. Heller ikke kan det velges noen hvis bo er under konkursbehandling, akkordforhandling eller privat administrasjon. Inntrer forhold som gjør at vedkommende ikke lenger er valgbar, trer han ut av kontrollkomiteen.

Kontrollkomiteens medlemmer velges for to år. Kontrollkomiteen velger leder og nestleder blant sine medlemmer.

Kontrollkomiteen skal føre tilsyn med selskapets virksomhet, herunder styrets disposisjoner, og blant annet påse at virksomheten drives i samsvar med lov og vedtekter.

Kontrollkomiteen møter så ofte som det anses påkrevet for å kunne sikre et effektivt tilsyn. Den skal føre en av Kredittilsynet autorisert protokoll over sine forhandlinger, og skal hvert år gi melding til representantskapet, generalforsamlingen og Kredittilsynet om sitt arbeid.

Kap. VII Revisor

§ 18 Selskapets revisor skal være statsautorisert, og velges av representantskapet.

Revisjonsberetning skal avgis minst to uker forut for det representantskapsmøte hvor regnskapet skal behandles.

Kap. VIII

§ 19 Selskapet skaffer seg utlånsmidler ved utstedelse av obligasjoner, sertifikater eller andre former for gjeldsbevis eller ved inngåelse av låneavtaler.

§ 20 Lån bevilges bare til kommuner, fylkeskommuner, interkommunale selskaper og andre selskaper som utfører kommunale oppgaver enten mot kommunal garanti, statlig garanti eller annen tryggende sikkerhet. Selskapet kan påta seg andre oppgaver som naturlig hører sammen med selskapets virksomhet.

§ 21 Styret fastsetter de til enhver tid gjeldende vilkår for utlånene.

§ 22 Selskapets kapitalisering og finansforvaltning skal være tryggende i forhold til selskapets virksomhet og forenlig med selskapets målsetning om høyest mulig kredittverdighet.

Kap. IX Årsoppgjør

§ 23 Regnskapsåret følger kalenderåret.

For hvert regnskapsår avgir styret årsregnskap og årsberetning.

Minst en måned forut for den ordinære generalforsamling skal årsregnskapet stilles til rådighet for revisor. Det reviderte årsregnskapet og årsberetningen skal gjennomgås av kontrollkomiteen og representantskapet før det forelegges for generalforsamlingen.

Generalforsamlingen godkjenner årsregnskapet og årsberetningen senest innen utgangen av juni måned.

Senest en uke etter at generalforsamlingen har godkjent årsregnskapet, skal styret sende det til kunngjøring.

Kap. X Aldersgrense

§ 24 Aldersgrensen for selskapets administrerende direktør er 65 år.

Kap. XI Ikrafttreden

§ 25 Disse vedtektene trer i kraft den dag de er godkjent av Kongen.

Kap. XII Vedtektsendringer

§ 26 Vedtektene kan ikke endres senere uten godkjenning av Kongen.

Atlanten
ungdomsskole

Kommunalbanken
finansierer
lokale løsninger

Tillitsvalgte og ledelse

(pr. 1. mars 2008)

Styret

Else Bugge Fougner, styreleder (63)
Høyesterettsadvokat og partner i advokatfirmaet Hjort DA. Justisminister 1989-90. Hun er styremedlem i flere norske selskaper og institusjoner.

Per N. Hagen, styrets nestleder (72)
Gårdbruker. Statssekretær i Kommunal- og regionaldepartementet 1989-90 og 1997-99. Ordfører i Tynset 1972-87. Diverse verv i styrer, råd og utvalg.

Svein Blix (63)
Rådmann i Bodø kommune siden 1990. Cand. oecon. Tidligere har Blix blant annet vært ansatt i Finansdepartementet, i Trondheim kommune i rådmannens stab med ansvar for økonomi, og som banksjef i Bodø Sparebank og senere Sparebanken Nordland.

Nanna Egidius (48)
Strategi- og utviklingssjef i Lillehammer kommune. Siviløkonom fra Norges Handelshøyskole. Tidligere har hun blant annet vært byråsjef i Olje- og energidepartementet. Styremedlem i Norsk Luftambulans AS og Ikomm AS.

Iver Lund (63)
Direktør i KLP, konst konsernsjef til 01.01.08. Jurist fra UiO 1971. Kom til KLP i 1993 fra stillingen som administrasjonssjef i Oppland fylkeskommune.

Martin Spillum (32)
Ansattes representant. Finanssjef. Ansatt i Kommunalbanken siden 2003

Martha Takvam (51)
Finansdirektør i Telenor-konsernet. Takvam er utdannet elektrotekniker, siviløkonom og finansanalytiker AFA. Tidligere har hun blant annet vært ansatt i Eksporthandel og TBK.

Varamedlem for ansattes representant
Knut Andresen (36), leder Middle Office & IT

Ledelsen

- Petter Skouen, adm. direktør
- Siv F. Galligani, viseadm. direktør

Avdelingsledere

- Helge Salseng utlånsavdelingen
- Thomas Møller finansavdelingen
- Kristine Falkgård innlånsavdelingen
- Kjell Pettersen markeds- og administrasjonsavdelingen
- Karina Follvik økonomiavdelingen
- Knut Andresen Middle Office
- Annette Nielsen Back Office
- Martin Spillum finansavdelingen
- Frank Øvrebø kredittavdelingen

Representantskapet

- Oddvar Flæte (leder) Fylkesmann Sogn og Fjordane
- Elin Eidsvik (nestleder) Rådmann Hamarøy kommune
- Thor Bernstrøm Avdelingsdirektør Kommunal- og regionaldepartementet
- Arne Øren Bystyremedlem Fredrikstad kommune

- Berit Flåmo Utviklingssjef Trondheim havn
- Elisabeth Enger Rådmann Bærum kommune
- Karen Marie Hjelmseter Kommunestyremedlem Sogndal kommune
- Knut Wille Rådmann Skien kommune
- Trond Lesjø Rådmann Gjøvik kommune
- Aud Mork Kommunestyrerepresentant Aukra kommune
- Arne Johansen Rådmann Harstad kommune
- Børge Daviknes (ansattes rep.) Porteføljeforvalter

Varamedlemmer

- Anne Nafstad Lyftingsmo Ekspedisjonssjef Kommunal- og regionaldepartementet
- Nils R. Sandal Fylkesordfører Sogn og Fjordane fylkeskommune
- Hanne Braathen Ordfører Storfjord kommune
- Rune Øygard Ordfører Vågå kommune

Varamedlem for ansattes representant

- Åse Kristensen Depotkonsulent

Kontrollkomitéen

- Britt Lund (leder)
- Kjell Inge Skaldebø (nestleder) Rådmann Åfjord kommune
- Kristine E. Stray Ryssdal Advokat Norsk Hydro ASA

Varamedlem

- Roy Jevard Rådmann Melhus kommune

Revisor

- Ernst & Young AS Tor Steinfeldt-Foss Statsautorisert revisor

Internrevisor

- KPMG AS Stein-Ragnar Noreng Statsautorisert revisor

Mjøndalen Sport
& Kultursenter

Kommunalbanken
finansierer
lokale løsninger

Grafisk design

Virtual Garden Design

Papir

Omslag – Highland Offset 300gr

Innmat – Highland Offset 150gr

Foto

Side 12 – Michio Hoshino/Scanpix.no

Side 15 – Wilhelm Egeland, Frogn VGS

Side 22 – André Hagen, Aviså Knutepunkt

Side 27 – Valdres kommunale renovasjon

Side 41 – Aurora kino, Alta

Side 44 – Petter Ingeberg

Side 46 – Terje Sivertsen

Kommunalbanken AS
Postboks 1210 Vik
N-0110 Oslo

Telefon 2150 2000
Telefaks 2150 2001
post@kommunalbanken.no

www.kommunalbanken.no

